

Pensjonistforbundet

Forslag til handlingsprogram 2026 – 2029

Deltakelse

Hefte 1 (av 3)

Deltakelse – Aldersgrenser – BPA

Forslag #100

Forslagforfatter: PF Trøndelag

PF Trøndelag

Forslagsstiller

Pensjonistforbundet Hommelvik

Tittel

Aldersgrense for oppstart med BPA

Kategori

Forslag til Handlingsprogram 2026 - 2029, Deltakelse, Aldersgrenser, BPA

Forslagstekst

Aldersgrense med oppstart med BPA må utvides til også å gjelde etter fylte 67 år, og videreføres så lenge det er behov.

Begrunnelse

Kommuneøkonomien må styrkes, slik at "Kommune-Norge" blir i stand til å utføre lovpålagte oppgaver og tjenester, innenfor eldreomsorgen, i henhold til regjeringens "Bo trygt hjemme-reform". BPA er et viktig kommunalt tjenesteområde, viktig hjelpemiddel for at eldre og uføre skal bo hjemme lenger. BPA må, etter dagens regelverk, ha oppstart før fylte 67 år. Vi mener det må arbeides med å få utvidet denne aldersgrensen.

Innstilling fra fylkesforeningen

Støttes.

Innstilling fra sentralstyret

Ivaretas av forslag 418

Innstilling fra landsstyret

Ivaretas av forslag 418

Vedtak landsmøtet 2026

.

Forslag #237

Forslagforfatter: PF Rogaland

PF Rogaland

Forslagsstiller

Pensjonistforbundet Rogaland

Tittel

Endre aldersgrense BPA

Kategori

Forslag til Handlingsprogram 2026 - 2029, Deltakelse, Aldersgrenser, BPA

Forlagstekst

Pensjonistforbundet skal arbeide for at retten til å få innvilget brukerstyrt personlig assistent (BPA) utvides til personer over 67 år

Begrunnelse

Dagens regelverk diskriminerer eldre med funksjonsnedsettelse. Alle som har behov for BPA skal ha rett til å leve et aktivt og selvstendig liv, uavhengig av alder. Taket på å få innvilget BPA må fjernes for å sikre likestilling og likeverd.

Innstilling fra fylkesforeningen

Tiltredes

Innstilling fra sentralstyret

Ivaretas av forslag 418

Innstilling fra landsstyret

Ivaretas av forslag 418

Vedtak landsmøtet 2026

.

Forslag #418

Forslagforfatter: Forbundet

Forbundet

Forslagsstiller

Sentralstyret

Tittel

Brukerstyrt personlig assistent

Kategori

Forslag til Handlingsprogram 2026 - 2029, Deltakelse, Aldersgrenser, BPA

Forlagstekst

Retten til BPA må være uavhengig av alder.

Begrunnelse

Forslaget ivaretar forslag 100 og 237. I 2020 ble retten til BPA utvidet til også å omfatte personer over 67 år, såfremt de var innvilget ordningen før de fylte 67 år. At andre over 67 år ikke har rett til BPA, er aldersdiskriminering. Den enkeltes behov må avgjøre hvilke tjenester man har rett til, ikke hvilken alder man har.

Innstilling fra fylkesforeningen

Innstilling fra sentralstyret

Støttes.

Innstilling fra landsstyret

Støttes.

Vedtak landsmøtet 2026

.

Deltakelse – Aldersgrenser – Annet

Forslag #70

Forslagforfatter: PF Oslo

PF Oslo

Forslagsstiller

El-Fagets Senioklubb

Tittel

Alderisme

Kategori

Forslag til Handlingsprogram 2026 - 2029, Deltakelse, Aldersgrenser, Annet

Forlagstekst

Forbundet må benytte alle muligheter på å fjerne alderismen i samfunnet

Begrunnelse

Alderisme defineres som fordommer fra en aldersgruppe mot en annen.

Alderisme oppleves i mange sammenhenger og det vil bli en stor oppgave med først å begrense problemet og en langsiktig målsetning, er å fjerne problemet

Tidligere ble opplevelsen kalt aldersdiskriminering og samfunnet aksepterte i stor grad at mange forhold stoppet ved en bestemt alder. Slik kan vi ikke ha det lenger.

For den enkelte som opplever alderisme, kan få store problemer. Det kan gjøre noe med den mentale helsen ved at man føler seg unyttig og føler seg som en belastning.

Det er også eksempler på alderisme innen mange økonomiske forhold.

Et eksempel: Den som er plaget av cøliaki får stønad på kr 1146 frem til fylte 30 år. De over 30 og livet ut, får kr 752 i månedlig stønad. Likestillingsombudet har sagt at denne forskjellsbehandlingen, er en form for aldersdiskriminering.

Innstilling fra fylkesforeningen

Støtter intensjonen i forslaget

Innstilling fra sentralstyret

Intensjonen støttes, oversendes handlingsprogramutvalget.

Innstilling fra landsstyret

Intensjonen støttes, oversendes handlingsprogramutvalget.

Vedtak landsmøtet 2026

.

Forslag #147

Forslagforfatter: PF Oslo

PF Oslo

Forslagsstiller

Den Gamle Garde

Tittel

Heve aldersgrensen for å inneha offentlige verv

Kategori

Forslag til Handlingsprogram 2026 - 2029, Deltakelse, Aldersgrenser, Annet

Forslagstekst

Aldersgrensen for å inneha offentlige verv i forliksrådene og arbeid som valgmedarbeidere i kommuner, bør heves fra dagens 70 år til 80 år.

Begrunnelse

I dag er det aldersgrense på 70 år for å kunne få verv eller oppdrag i forliksrådene og som valgmedarbeidere i enkelte kommuner. Det er ikke øvre aldersgrense verken i valgloven eller forarbeidene om hvem som kan være valgmedarbeidere, men i Domstolloven er det aldersgrensen på 70 år for å kunne ta verv bl a til forliksrådene. Aldersgrensen tar ikke høyde for at helsedata i dag viser at mange 70-åringer i dag har betydelig bedre fysisk og kognitiv helse enn for bare noen ti-år siden. Det er store individuelle forskjeller på eldre personers funksjonsevne. Mens noen har redusert funksjonsevne, er andre i utmerket form både mentalt og fysisk. En aldersgrense på 70 år for å kunne bli oppnevnt til verv som valgmedarbeider eller i forliksrådene, ekskluderer automatisk en stor gruppe mennesker som fortsatt har mye å bidra med i samfunnet. Personer i aldersgruppen 70–80 år besitter ofte en unik kompetanse, har livserfaring og dømmekraft som er særlig verdifull i slike offentlige verv. Mange er fullt ut i stand til å påta seg krevende verv, og har både kapasitet og ønske om å bidra i slike verv. Det vil være samfunnsøkonomisk og demokratisk klokt å utnytte denne ressursen i større grad. Aldersgrensen bør derfor økes til 80 år.

En aldersgrense på 70 år er en form for aldersdiskriminering, noe som strider mot prinsippene om likestilling og aktiv deltagelse for alle samfunnsgrupper. Dagens grense på 70 år fremstår som vilkårlig og lite tilpasset et inkluderende i det moderne samfunnet.

Et samfunn med økende andel eldre må legge til rette for at flere kan delta aktivt i styring og samfunnsbygging, så lenge helsen og evnene tillater det. Å heve aldersgrensen til 80 år er et konkret tiltak som fremmer denne utviklingen. Å øke aldersgrensen vil vise respekt for den kompetansen og erfaringen eldre mennesker kan bidra med.

Innstilling fra fylkesforeningen

Støttes

Innstilling fra sentralstyret

Ivaretas av forslag 419

Innstilling fra landsstyret

Ivaretas av forslag 419

Vedtak landsmøtet 2026

.

Forslag #398

Forslagforfatter: Forbundet

Forbundet

Forslagsstiller

Postens Pensjonistforbund

Tittel

Domstollovens § 74 som hindrer at personer som har fylt 70 år ved valgtidspunktet, kan bli valgt til kommunale verv og verv i domstolene.

Kategori

Forslag til Handlingsprogram 2026 - 2029, Deltakelse, Aldersgrenser, Annet

Forlagstekst

Pensjonistforbundet skal jobbe for å endre Domstollovens § 74 som hindrer at personer som har fylt 70 år ved valgtidspunktet, kan bli valgt til kommunale verv og verv i domstolene. Dette gjelder spesielt for verv i Forliksråd i en kommune, og i Domstolene ellers, men også i andre råd og utvalg der kommunen selv benytter 70 år som øvre aldersgrense for valgbarhet.

Begrunnelse

Samfunnet ønsker å ta i bruk alle som kan jobbe. Aldersgrensene for å kunne stå i jobb endres 1.januar 2026 fra 70 år til 72 år.

Antall eldre i Norge øker hvert år og eldre utgjør en stadig økende andel av befolkningen. Stadig flere lever lenger og har bedre helse enn tidligere generasjoner. Eldre har tilsynelatende aldri hatt bedre forutsetninger for å delta i offentlige utvalg og i politikken. Allikevel er eldre underrepresentert i folkevalgte organer. Det kan være en demokratisk utfordring.

En forholdsmessig representasjon i seg selv er ønskelig. Sosial representasjon har lenge vært et ideal i Norge. Alder er en av flere relevante politiske egenskaper, og det er i utgangspunktet et gode at alle aldersgrupper har en forholdsmessig representasjon. Eldre er som alle andre mer tjent med å være subjekter i politikken, enn kun å være objekter for den. Norge har høy levealder og en stadig høyere andel eldre. Stadig flere lever lenger og har bedre helse enn tidligere generasjoner. Eldre personers fysiske og kognitive forutsetninger for likeverdig deltakelse i samfunnet, er tilsynelatende bedre enn noen gang. Forskning viser at perioden der pensjonister fysisk og kognitivt er på linje med de som er i yrkesmessig alder, kan vare inntil 15-20 år etter at man har gått av med pensjon. Det er kun den korte tiden som beskriver livets siste krevende fase, at eldre skiller seg vesentlig fra yngre aldersgrupper. Mange 70 årig gamle pensjonister er friske og vil gjerne bidra i samfunnet. Det er de hindret for gjennom at aldersgrense for valgbarhet legges på 70 år. Det må likevel være en forutsetning at dette er frivillig og at personlig egnethet er dokumentert.

Ved å utestenge friske pensjonister som ønsker å bidra i samfunnet bidrar lovverket til aldersdiskriminering, noe som ikke kan tillates.

Innstilling fra fylkesforeningen

Innstilling fra sentralstyret

Ivaretas av forslag 419

Innstilling fra landsstyret

Ivaretas av forslag 419

Vedtak landsmøtet 2026

.

Forslag #419

Forslagforfatter: Forbundet

Forbundet

Forslagsstiller

Sentralstyret

Tittel

Aldersgrense for meddommere

Kategori

Forslag til Handlingsprogram 2026 - 2029, Deltakelse, Aldersgrenser, Annet

Forlagstekst

Domstollovens øvre aldersgrense for meddommere må følge den øvre aldersgrensen i arbeidsmiljøloven.

Begrunnelse

Forslaget ivaretar forslag 147 og 398. Alle aldersgrenser må være saklige og forholdsmessige. Domstollovens § 74 setter krav om at meddommere må være under 70 år ved valgperiodens start. Det innebærer i praksis at man kan være meddommer t.o.m. fylte 73 år. Det er ett år mer enn den alminnelige aldersgrensen i arbeidsmiljøloven (72 år), men to år mindre enn øvre aldersgrenser for å opptjene pensjon i folketrygden (75 år). Sentralstyret mener derfor at domstollovens aldersgrense bør følge den alminnelige aldersgrensen i arbeidsmiljøloven. Det vil også ha en normgivende effekt for andre verv knyttet til lokale aldersgrenser, for eksempel valgmedarbeidere.

Innstilling fra fylkesforeningen

Innstilling fra sentralstyret

Støttes.

Innstilling fra landsstyret

Støttes.

Vedtak landsmøtet 2026

.

Deltakelse – Annet

Forslag #110

Forslagforfatter: PF Finnmark

PF Finnmark

Forslagsstiller

Pensjonistforbundet Båtsfjord

Tittel

Svindel av eldre

Kategori

Forslag til Handlingsprogram 2026 - 2029, Deltakelse, Annet

Forlagstekst

Svindel av eldre må synliggjøres i offentligheten på alle nivå i samfunnet. Ulike samfunnsaktører må samarbeide for å motvirke at dette får bre om seg i samfunnet.

Begrunnelse

Eldre er ofte utsatt for svindel det være seg økonomisk, tilbud om tjenester fra såkalt private aktører, ja sågar personer som utgir seg for å være fra våre hjelpetjenester.

De vet å utnytte at eldre ikke er så oppdatert på å ha kunnskap om hvordan de kriminelle opptrer i ulike settinger.

Innstilling fra fylkesforeningen

Innstilling: støtter forslaget

Avstemming: enstemmig vedtatt

Innstilling fra sentralstyret

Intensjonen støttes, oversendes handlingsprogramutvalget.

Innstilling fra landsstyret

Intensjonen støttes, oversendes handlingsprogramutvalget.

Vedtak landsmøtet 2026

.

Forslag #117

Forslagforfatter: PF Finnmark

PF Finnmark

Forslagsstiller

Pensjonistforbundet Kirkenes

Tittel

Totalberedskap for eldre

Kategori

Forslag til Handlingsprogram 2026 - 2029, Deltakelse, Annet

Forslagstekst

Landsmøtet ber om at Sentralstyret setter dette på dagsorden i all sin kontakt med myndighetene i årene fremover.

Forslaget støttes av Samarbeidsutvalget Sør-Varanger.

Begrunnelse

TOTALBEREDSKAPEN OG ELDRE

Tenkningen rundt beredskap og eldre ser ikke ut til å ha spesielt høy prioritet. Etter den kalde krigen – dvs de siste 35 åra – har samfunnet lagt bort all tenkning om beredskap og ikke minst nedprioritert å vedlikeholde tilfluktsrom og beredskap.

Den geopolitiske situasjonen i dag er slik at «verden igjen er snudd på hodet». Det virker sånn at en er kommet godt i gang igjen, men det virker sånn at oss eldre ikke er prioritert. Fortsatt er det vel 600 000 eldre som ikke behersker teknologien – bla data og mobiltelefon. I dag er det en trend at flere og flere enslige/par bor hjemme i sin bolig – uten at disse er tilpasset de eldres funksjonsnivå.

Mange av oss eldre har ikke mulighet til å bygge opp beredskapslager i boligen samt at en kan stille spørsmål om hvor mye ressurser som settes inn på institusjonene for å ha tilfredsstillende lager av beredskapsartikler slik DSB beskriver.

Vi ber Sentralstyret sette dette på dagsorden i all sin kontakt med myndighetene i årene fremover.

Innstilling fra fylkesforeningen

Innstilling: støtter forslaget

Avstemming: enstemmig vedtatt

Innstilling fra sentralstyret

Intensjonen støttes, oversendes handlingsprogramutvalget.

Innstilling fra landsstyret

Intensjonen støttes, oversendes handlingsprogramutvalget.

Vedtak landsmøtet 2026

.

Forslag #363

Forslagforfatter: PF Akershus

PF Akershus

Forslagsstiller

PF Vestby

Tittel

Forebyggende arbeid – investeringer i helse og fellesskap

Kategori

Forslag til Handlingsprogram 2026 - 2029, Deltakelse, Annet

Forlagstekst

Forebygging er en investering som reduserer ensomhet, styrker folkehelsen og utsetter behovet for kostbare helsetjenester.

Tiltak: Kommunene må settes i stand til å prioritere forebyggende arbeid, som:

- Arenaer og møteplasser: Sosiale møteplasser og aktivitetstilbud som skaper fellesskap.
- Gode rammebetingelser for frivillighet og kommuner: Legge til rette for lokal aktivitet i tett samarbeide med frivillige organisasjoner
- Tilgjengelige og gangvennlige lokalsamfunn: Universell utforming, trygge uteområder og god kollektivtransport (særlig buss) er en forutsetning for aktivitet og deltakelse.
- TryggEst: Styrket innsats for å forebygge og avdekke vold og overgrep mot eldre.
- Tiltak mot ensomhet: Økt satsing på besøksvennordninger, møteplasser og lavterskelaktiviteter.
- Ernæring: Gode mattilbud og kompetanseheving om ernæring i hjemmetjenestene.
- Sterk og Stødig – fysisk aktivitet: Flere lavterskel treningstilbud som bevarer funksjonsevne og selvstendighet

Begrunnelse

Forebygging handler om å se på helse som en investering, ikke bare en utgift. Tiltakene fremmer fellesskap, selvstendighet og trygghet, samtidig som de reduserer behovet for kostbare tjenester senere. Ved å satse på møteplasser, frivillighet, tilgjengelige lokalsamfunn, trygghetstiltak, ernæring og fysisk aktivitet, bygger man en bærekraftig velferd der mennesker får mulighet til å leve gode liv.

Innstilling fra fylkesforeningen

Tiltredes

Innstilling fra sentralstyret

Intensjonen støttes, oversendes handlingsprogramutvalget.

Innstilling fra landsstyret

Intensjonen støttes, oversendes handlingsprogramutvalget.

Vedtak landsmøtet 2026

.

Forslag #251

Forslagforfatter: PF Møre og Romsdal

PF Møre og Romsdal

Forslagsstiller

Pensjonistforbundet Gjemnes

Tittel

Den gylne spaserstokk.

Kategori

Forslag til Handlingsprogram 2026 - 2029, Deltakelse, Annet

Forslagstekst

Øremerke midler fra staten til Fylkeskommunen for å bevare kulturtilbudet «Den Gylne Spaserstokk».

Begrunnelse

Når fylkeskommunen må kutte i utgifter, er det dessverre ofte de mest sårbare det går ut over. Nå står et unikt og uvurderlig kulturtilbud i fare – Den Gylne Spaserstokk. «Den gylne spaserstokk» har i en årrekke vært et viktig kulturtilbud til eldre, og bidratt til livskvalitet, fellesskap og aktiv deltakelse i kulturlivet. Når tilbudet nå fjernes, mister en stor gruppe mennesker et lavterskeltilbud som fremmer sosial inkludering, trivsel og psykisk og fysisk helse.

Kultur er folkehelse. Når vi mister et slikt tilbud, mister vi mye mer enn en forestilling. Vi mister møteplasser, vi mister inkludering, og vi mister forebyggende folkehelsearbeid som i det lange løp sparer samfunnet for store utgifter.

Konsekvensene stopper ikke der. Ringvirkningene treffer også de som jobber bak kulissene – teknikere, lyd- og lysfolk, og mange andre som bidrar til at arrangementene kan gjennomføres. Det er dypt tragisk at et så viktig tilbud kan forsvinne med et pennestrøk i et budsjettmøte. Kulturtilbud for eldre er ikke luksu. – det er nødvendig velferd. For et samfunn uten kultur for sine eldre, mister en del av sin sjel.

Innstilling fra fylkesforeningen

Støttes.

Innstilling fra sentralstyret

Ivaretas av forslag 421

Innstilling fra landsstyret

Ivaretas av forslag 421

Vedtak landsmøtet 2026

.

Forslag #421

Forslagforfatter: Forbundet

Forbundet

Forslagsstiller

Sentralstyret

Tittel

Den kulturelle spaserstokken

Kategori

Forslag til Handlingsprogram 2026 - 2029, Deltakelse, Annet

Forslagstekst

Den kulturelle spaserstokken må bli en egen post i Kulturdepartementets budsjett, de nasjonale retningslinjene må presisere at tilskuddet også kan brukes på hjemmeboende eldre og bevilgningen økes.

Begrunnelse

Forslaget ivaretar forslag 251. Den kulturelle spaserstokken er en del av rammetilskuddet til fylkeskommunene og ikke særskilt omtalt i Kommunal- og forvaltningsdepartementets budsjett. Det gjør at det er vanskelig å se hvor mye som er avsatt (om lag 40 millioner kroner), samt om og hvordan midlene anvendes.

Innstilling fra fylkesforeningen

Innstilling fra sentralstyret

Støttes.

Innstilling fra landsstyret

Støttes.

Vedtak landsmøtet 2026

.

Deltakelse – Bolig – Flere boliger

Forslag #8

Forslagforfatter: PF Agder

PF Agder

Forslagsstiller

Vegårshei Pensjonistforening

Tittel

Økt tilskudd til fellesområder

Kategori

Forslag til Handlingsprogram 2026 - 2029, Deltakelse, Bolig, Flere boliger

Forslagstekst

Det offentlige ved eksempelvis Husbanken må gi økt tilskudd til fellesområder ute og inne i boligområder der det bor flere eldre.

Begrunnelse

Det viktigste inn i alderdommen er å forebygge ensomhet og å bevare god fysisk og mental helse.

Flere pensjonister flytter inn i leiligheter tilrettelagt for eldre. For å øke livskvalitet, fysisk og mental helse er det viktig med gode fellesområder både ute og inne.

Dette er noe som koster mye ekstra og blir av økonomiske årsaker sjeldent prioritert.

Det vil bedre bosituasjonen / sosiale liv for eldre og gi en bedre alderdom.

Innstilling fra fylkesforeningen

Støtter intensjonen i forslaget, men mener forslaget hører hjemme i sentralstyret.

Innstilling fra sentralstyret

Ivaretas av forslag 420

Innstilling fra landsstyret

Ivaretas av forslag 420

Vedtak landsmøtet 2026

.

Forslag #45

Forslagforfatter: PF Sogn og Fjordane

PF Sogn og Fjordane

Forslagsstiller

Pensjonistforbundet Leikanger

Tittel

Tilskot til aldersvennlege bustader

Kategori

Forslag til Handlingsprogram 2026 - 2029, Deltakelse, Bolig, Flere boliger

Forlagstekst

Det skal gjevast statlege tilskot til aldersvennlege bustader for:

<i>a. Romsleg heis for 4 etasjar eller meir</i>	<i>b) Felles opphaldsrom</i>
<i>c) Gjesteleilighet</i>	<i>d) Fast pleiepersonell</i>

Begrunnelse

I mange kommunar har vi problem som ofte heng saman:

- Lite gjennomtrekk på eldre hus.
- Tomtemangel gir bustadmangel for yngre som ønskjer å etablere seg i eige hus.
- Nye leilegheiter er for kostbare til at gamle hus kan «vekslast» i ny leilegheit.
- Mange gamle i lite tilpassa hus gir ressurskrevjande heimesjukepleie.
- Vanskeleg å rekruttere nye pleiarar og det må derfor leigast inn personell

Truleg er punkt 3 den sentrale problemstillinga: *Del-finansiering av leilegheiter til eldre*. Dei ønskjer å klare seg sjølve heime. Dei vil ofte vere skeptiske til å ta opp nye lån og treng eit puff for å få noko meir lettstelt. Leikanger pensjonistlag meiner difor at statlege midlar må inn i bygginga av eldrebustader.

Innstilling fra fylkesforeningen

Støttes

Innstilling fra sentralstyret

Ivaretas av forslag 420

Innstilling fra landsstyret

Ivaretas av forslag 420

Vedtak landsmøtet 2026

.

Forslag #50

Forslagforfatter: PF Oppland

PF Oppland

Forslagsstiller

Pensjonistforbundet Raufoss og Omegn

Tittel

Bolig for eldre

Kategori

Forslag til Handlingsprogram 2026 - 2029, Deltakelse, Bolig, Flere boliger

Forslagstekst

Arbeide for å legge til rette for økonomiske overkommelige boliger for eldre.

Begrunnelse

Pensjonistforbundet må aktivt bidra til å finne fram til alternative fellesskaps boformer for eldre, som alternativ til en enebolig. Dette skal være til en kostnad som det er mulig for alle pensjonister å klare.

Innstilling fra fylkesforeningen

Støttes.

Innstilling fra sentralstyret

Ivaretas av forslag 420

Innstilling fra landsstyret

Ivaretas av forslag 420

Vedtak landsmøtet 2026

.

Forslag #78

Forslagforfatter: PF Buskerud

PF Buskerud

Forslagsstiller

Geithus Pensjonistforening

Tittel

Aldersvennlige boliger

Kategori

Forslag til Handlingsprogram 2026 - 2029, Deltakelse, Bolig, Flere boliger

Forslagstekst

"Bo trygt hjemme" Kommunene må få mulighet til å satse på aldersvennlige boliger. Boliger bygget i "tun" som fremmer fellesskap og hindrer ensomhet.

Begrunnelse

Ensomhet er et stort problem når du ikke lenger kjører bil eller at du har fysiske skavanker slik at du ikke kan komme deg omkring. Ordinære leiligheter er dessuten svært dyre og vanskelige å finansiere for mange eldre.

Innstilling fra fylkesforeningen

Tiltres

Innstilling fra sentralstyret

Ivaretas av 420

Innstilling fra landsstyret

Ivaretas av 420

Vedtak landsmøtet 2026

.

Forslag #200

Forslagforfatter: PF Rogaland

PF Rogaland

Forslagsstiller

Pensjonistforbundet Rogaland

Tittel

Boligform

Kategori

Forslag til Handlingsprogram 2026 - 2029, Deltakelse, Bolig, Flere boliger

Forlagstekst

Boligform for eldre - flere bofellesskap

Begrunnelse

Sykehjemsplasser må bygges ut og stå klar for dem som trenger heldøgnspleie. Mange eldre kan klare seg bra med tilrettelagt bolig i bofellesskap med egne leiligheter. Bofellesskapet må ligge sentralt i bygd og by. Bokomplekset bør på gateplan inneholde dagligvarebutikk og en kafeteria. Dette kan være med på å opprettholde en person din selvstendighet og verdighet. Det å kunne komme seg til butikken og få være sammen med andre mennesker er noe de fleste har gjort hele livet. Denne boformen kan forebygge ensomhet og gjøre eldre personer mer selvstendige på sine eldre dager

Innstilling fra fylkesforeningen

Tiltredes

Innstilling fra sentralstyret

Ivaretas av forslag 420

Innstilling fra landsstyret

Ivaretas av forslag 420

Vedtak landsmøtet 2026

.

Forslag #210

Forslagforfatter: PF Møre og Romsdal

PF Møre og Romsdal

Forslagsstiller

Kristiansund Pensjonistforening

Tittel

Eldreboliger

Kategori

Forslag til Handlingsprogram 2026 - 2029, Deltakelse, Bolig, Flere boliger

Forslagstekst

Kommunene og boligbyggelag må bygge flere eldreboliger med regulerte innskudd og omsetnings reguleringer.

Begrunnelse

Norge mangler eldreboliger hvor «vanlige folk» har råd til å flytte inn.

Innstilling fra fylkesforeningen

Støttes.

Innstilling fra sentralstyret

Ivaretas av forslag 420

Innstilling fra landsstyret

Ivaretas av forslag 420

Vedtak landsmøtet 2026

.

Forslag #264

Forslagforfatter: PF Møre og Romsdal

PF Møre og Romsdal

Forslagsstiller

Pensjonistforbundet Tustna

Tittel

Eldreboliger

Kategori

Forslag til Handlingsprogram 2026 - 2029, Deltakelse, Bolig, Flere boliger

Forslagstekst

Nye boliger tilpasset trengende eldres livssituasjon.

Begrunnelse

Spesielt gjelder dette i distriktene, der hvor de kommunale tilbudene for eldre er totalt fraværende. Kommunen bør straks ta tak i dette, i samarbeide med husbanken, eldrerådene. Boligene kan også være i mindre boligsamvirker/sameier og lignende. Kommunene bør «lytte til de eldres bo behov og selvfølger i samarbeide med de lokale eldreråd.

Innstilling fra fylkesforeningen

Støttes.

Innstilling fra sentralstyret

Ivaretas av forslag 420

Innstilling fra landsstyret

Ivaretas av forslag 420

Vedtak landsmøtet 2026

.

Forslag #267

Forslagforfatter: PF Møre og Romsdal

PF Møre og Romsdal

Forslagsstiller

Tomrefjord Pensjonistlag

Tittel

Eldrebustadar

Kategori

Forslag til Handlingsprogram 2026 - 2029, Deltakelse, Bolig, Flere boliger

Forslagstekst

Bustadar for eldre gjennom samarbeid mellom kommunen og Husbanken

Begrunnelse

Mange eldre/uføre greier etter kvart ikkje – av ymse grunnar - å økonomisk forsvare utgiftene til bustaden sin. For desse vil det vere nødvendig å flytte til meir tilrettelagt bustad. Kommunen og Husbanken kan vere eigarar av slike bustadar, og dei eldre kan så leige slik bustad.

Innstilling fra fylkesforeningen

Støttes.

Innstilling fra sentralstyret

Ivaretas av forslag 420

Innstilling fra landsstyret

Ivaretas av forslag 420

Vedtak landsmøtet 2026

.

Forslag #268

Forslagforfatter: PF Møre og Romsdal

PF Møre og Romsdal

Forslagsstiller

Averøy Pensjonistforening

Tittel

Eldreboliger

Kategori

Forslag til Handlingsprogram 2026 - 2029, Deltakelse, Bolig, Flere boliger

Forslagstekst

Det må satses på bygging av utleieleiligheter for eldre gjennom økte bevilgninger til Husbanken.

Begrunnelse

Mange eldre bor i eneboliger som har blitt for store og upraktiske og krevende for dem. Hvis de får solgt boligen, blir det en differanse på en eller flere millioner mellom det de fikk for boligen og det en leilighet koster. Derfor er det behov for utleieleiligheter til en overkommelig pris. Disse leilighetene bør være så sentralt som mulig, da de eldre har behov for sosiale møteplasser og ikke alle har førerkort.

Innstilling fra fylkesforeningen

Støttes.

Innstilling fra sentralstyret

Ivaretas av forslag 420

Innstilling fra landsstyret

Ivaretas av forslag 420

Vedtak landsmøtet 2026

.

Forslag #303

Forslagforfatter: PF Østfold

PF Østfold

Forslagsstiller

PF Fredrikstad

Tittel

Bolig utbedring og Husbanken

Kategori

Forslag til Handlingsprogram 2026 - 2029, Deltakelse, Bolig, Flere boliger

Forslagstekst

1. Det må gi økt økonomisk tilskudd til bygging av boliger med livsløpsstandard og hvor også det sosiale i større grad kan imøtekommes og hvor det kan tilbys helsemessig støtte.
1. Det må gi større bevilgninger gjennom Husbanken slik at eldre kan få nytte av dens midler til rehabilitering av boliger/leiligheter. Disse midlene bør helst øremerkes og eventuelt overføres til neste år hvis de ikke blir brukt opp.

Begrunnelse

Det er regjeringens ønske om at flest mulig skal bo lengst mulig hjemme. Mange eldre bor i boliger/leiligheter som ikke er tilpasset et livslangt løp. Å selge for å kunne flytte til en leilighet i sentrale strøk er nærmest økonomisk umulig med de priser som man må betale i dagens marked. Pensjonistforbundet Fredrikstad er av den mening at regjeringen må komme på banen med to sterkere virkemidler.

Innstilling fra fylkesforeningen

Forslaget støttes. Rammene til Husbanken må økes.

Innstilling fra sentralstyret

Ivaretas av forslag 420

Innstilling fra landsstyret

Ivaretas av forslag 420

Vedtak landsmøtet 2026

.

Forslag #312

Forslagforfatter: PF Østfold

PF Østfold

Forslagsstiller

Våler og Svinndal PF

Tittel

Øremerkede midler boliger

Kategori

Forslag til Handlingsprogram 2026 - 2029, Deltakelse, Bolig, Flere boliger

Forslagstekst

Arbeide for at de styrende politiske partier må avsette øremerkede midler til kommunene som skal benyttes til å bygge tilpassede leiligheter for eldre personer samt for uføretrygdede.

Begrunnelse

Mange kommuner har ikke laget planer for å bygge tilpassede boliger og leiligheter. Vi blir flere eldre og derfor er det behov for flere tilpassede boliger. Mange av dagens eldre bor i eneboliger med hager hvor både gress og hekk må klippes i tillegg til annet hagearbeide, noe som blir vanskeligere jo eldre en blir. Snømåking må utføres, ofte manuelt. Innvendig og utvendig vedlikehold og tilpasning til varslende og kostbare bygningsdirektiv. Det er vanskelig med renhold i upraktiske boliger og ofte mye trapper i eldre boliger.

Innstilling fra fylkesforeningen

Vi støtter forslaget og viser til regjeringens eldrelov og at rammene i Husbanken må styrkes, og at kommunene blir pålagt å legge til rette for en fornuftig boligplanlegging der eldres behov er ivare tatt.

Innstilling fra sentralstyret

Ivaretas av forslag 420

Innstilling fra landsstyret

Ivaretas av forslag 420

Vedtak landsmøtet 2026

.

Forslag #316

Forslagforfatter: PF Østfold

PF Østfold

Forslagsstiller

PF Østfold

Tittel

Eldretun

Kategori

Forslag til Handlingsprogram 2026 - 2029, Deltakelse, Bolig, Flere boliger

Forslagstekst

Pensjonistforbundet skal jobbe for at kommuner i sin godkjenning av nye boligområder må ta med at det på hvert nytt byggefelt også skal legges til rette for at det bygges «Eldretun». Det er viktig at slike Eldretun er universelt utformet.

Begrunnelse

Kommuner må legge til rette, å få inn i sine planverk at når nye byggefelt planlegges, skal det også utarbeides planer for å bygge «Eldretun», dvs. flere boliger i et egnet område, som er tilpasset eldre samt kunne finansieres gjennom Husbanken.

Vi blir stadig flere eldre og mange ønsker fortsatt å bo i sitt nåværende nærområde og ved å få tilrettelagt for «Eldretun» i nærområdet så kan denne mulighet realiseres.

Ved valg av arealområder for slike bygg, må det også tas hensyn til kollektivtransport.

Innstilling fra fylkesforeningen

Forslaget anbefales vedtatt.

Innstilling fra sentralstyret

Ivaretas av forslag 420

Innstilling fra landsstyret

Ivaretas av forslag 420

Vedtak landsmøtet 2026

.

Forslag #420

Forslagforfatter: Forbundet

Forbundet

Forslagsstiller

Sentralstyret

Tittel

Flere aldersvennlige boliger

Kategori

Forslag til Handlingsprogram 2026 - 2029, Deltakelse, Bolig, Flere boliger

Forlagstekst

For å få flere aldersvennlige boliger må Husbanken tilføres mer penger, gjøre eldre til en prioritert målgruppe og ta en større andel av kostnader og risiko i sine låneordninger.

Begrunnelse

Forslaget ivaretar forslag 8, 45, 50, 78, 200, 210, 264, 267, 268, 303, 312 og 316. Intensjonene bak forslagene støttes. De peker på ulikt vis at det er behov for flere aldersvennlige boliger, både i form av nybygg og tilpasninger av eksisterende boliger. Kun om lag en femtedel av boligmassen i Norge er tilgjengelige for personer med funksjonsnedsettelse. Andelen har store fylkesvise variasjoner og store forskjeller mellom by og land. Det er færrest tilgjengelige boliger i distriktene, der andelen eldre er størst, verdien på eksisterende bolig lavest og lønnsomheten ved nybygg minst.

Innstilling fra fylkesforeningen

Innstilling fra sentralstyret

Støttes.

Innstilling fra landsstyret

Støttes.

Vedtak landsmøtet 2026

.

Deltakelse – Bolig – Lån og tilskudd

Forslag #71

Forslagforfatter: PF Buskerud

PF Buskerud

Forslagsstiller

Pensjonistforbundet Konnerud

Tittel

Bo trygt hjemme-reformen

Kategori

Forslag til Handlingsprogram 2026 - 2029, Deltakelse, Bolig, Lån og tilskudd

Forslagstekst

Gjeninnføre heistilskuddet

Begrunnelse

Viser til "Bo trygt hjemme" reformen der målet er at vi skal bli boende lengst mulig hjemme. Rundt omkring i landet ble det på 1950 - 1960 tallet bygget mange boligblokker på 4 etasjer men uten heis. Dette er i dag leiligheter som kan defineres som livsløpsleiligheter, men på grunn av at det ikke er heis kan de ikke benyttes godt nok for eldre som har problemer med å gå i trapper eller er avhengig av rullestol.

Innstilling fra fylkesforeningen

Tiltres

Innstilling fra sentralstyret

Ivaretas av forslag 422

Innstilling fra landsstyret

Ivaretas av forslag 422

Vedtak landsmøtet 2026

.

Forslag #252

Forslagforfatter: PF Hordaland

PF Hordaland

Forslagsstiller

Pensjonistforbundet Odda-Tyssedal

Tittel

Heis tilskott

Kategori

Forslag til Handlingsprogram 2026 - 2029, Deltakelse, Bolig, Lån og tilskudd

Forslagstekst

Mer statlige overføringer til husbanken øremerket tilskott til heis i blokker og hus.

Begrunnelse

Bu heime lengst mulig er mantraet vi må holde oss til. Mange kunne bodd heime mye lengre dersom tilskott til heis, også i blokker og hus som er lavere enn 4 etasjer, blir meir fristende for borettslag o.l.

Innstilling fra fylkesforeningen

Tiltres

Innstilling fra sentralstyret

Ivaretas av forslag 422

Innstilling fra landsstyret

Ivaretas av forslag 422

Vedtak landsmøtet 2026

.

Forslag #422

Forslagforfatter: Forbundet

Forbundet

Forslagsstiller

Sentralstyret

Tittel

Heistilskudd

Kategori

Forslag til Handlingsprogram 2026 - 2029, Deltakelse, Bolig, Lån og tilskudd

Forlagstekst

Husbankens heistilskudd for borettslag, sameier og kommuner må gjeninnføres, med en utvidet ramme og en innretning som øker etterspørselen.

Begrunnelse

Forslaget ivaretar forslag 71 og 252, som begge ønsket en gjeninnføring av heistilskuddet.

Innstilling fra fylkesforeningen

Innstilling fra sentralstyret

Støttes

Innstilling fra landsstyret

Støttes.

Vedtak landsmøtet 2026

.

Forslag #148

Forslagforfatter: PF Oslo

PF Oslo

Forslagsstiller

Den Gamle Garde

Tittel

Seniorlån

Kategori

Forslag til Handlingsprogram 2026 - 2029, Deltakelse, Bolig, Lån og tilskudd

Forslagstekst

Etablering av "Seniorlån" i Husbanken

Det foreslås at Husbanken etablerer en ny låneordning – "Seniorlån" – som er spesialtilpasset eldre som har behov for å flytte fra en uhensiktsmessig bolig til en mer moderne og universelt utformet leilighet.

Begrunnelse

En stor andel eldre i Oslo og andre norske byer bor i eldre boligbygg som ble oppført før det var krav om heis og universell utforming. Mange av disse bygårdene har trange trapper, små bad og dårlig tilgjengelighet, noe som gjør det vanskelig for beboerne å bli boende hjemme når helsen svikter. Samtidig har mange eldre lav pensjon og mangler økonomiske midler til å kjøpe en mer moderne, tilrettelagt bolig på det åpne markedet.

Det bør tas politisk initiativ overfor stortinget og Husbanken for å etablere "Seniorlån"-ordning som gjør det mulig for eldre med svak økonomi å flytte til egnede boliger. Dette vil bidra til en mer sosialt bærekraftig boligpolitikk og vil kunne bidra til å redusere presset på offentlige omsorgstjenester i framtiden.

Dagens startlånsordning i Husbanken er primært rettet mot unge i etableringsfasen og vanskeligstilte, og tar ikke tilstrekkelig høyde for de økonomiske utfordringene eldre møter når de ønsker å flytte til en mer aldersvennlig bolig. Enkelte banker, som KLP-bank tilbyr seniorlån der personer over 60 år tilbys lån som er avdragsfritt og at renten kan legges til lånebeløpet. Dette er en mulighet som vil passe spesielt godt for eldre i boligmarkedet i Oslo med svært høye boligpriser. Det foreslås at Husbanken etablerer startlån for eldre tilpasset markedsprisene i Oslo og eldre folks økonomi.

Innstilling fra fylkesforeningen

Støttes

Innstilling fra sentralstyret

Ivaretas av forslag 423

Innstilling fra landsstyret

Ivaretas av forslag 423

Vedtak landsmøtet 2026

.

Forslag #151

Forslagforfatter: PF Oslo

PF Oslo

Forslagsstiller

Kristianiapensjonistene

Tittel

Seniorlån i Husbanken

Kategori

Forslag til Handlingsprogram 2026 - 2029, Deltakelse, Bolig, Lån og tilskudd

Forslagstekst

Pensjonistforbundet ber om at det etableres seniorlån i Husbanken slik at eldre som bor i boliger som ikke er egnet eller tilpasset eldres behov, selv kan kjøpe en egnet bolig.

Begrunnelse

Pensjonistforbundet støtter kampanjen «Bo trygt hjemme». Da er det viktig at at det er mulig å kjøpe egnet bolig også for de som ikke når opp i tildeling av de kommunale boligene.

Fra 2026 vil antall eldre vokse betydelig for hvert år. De demografiske endringene vil stille store krav til både stat og kommunene om storstilt bygging av ulike typer boliger som er tilpasset eldres behov i tillegg til flere sykehjem. Samtidig sier myndighetene at eldre i større grad må ta ansvar for å selv å skaffe slik bolig.

Mange eldre bor i gode boliger, men det er boliger som ikke er bygd med tanke på eldre og deres behov. Små soverom, bad og kjøkken som vanskeliggjør bruk av hjelpemidler, dørterskler, trapper og uten heis. Og i et boligmarked vil det være en tildels betydelig forskjell mellom hva eldre boliger selges for og hva det koster å kjøpe en egnet bolig. For mange vil det derfor ikke være økonomisk mulig å finansiere et skifte til en bolig tilpasset eldres behov.

Pensjonistforbundet foreslår derfor at Husbanken får mulighet til å gi seniorlån, for eksempel etter mønster av ungdomslån, slik at eldre får mulighet til selv å skaffe en egnet bolig for å bo trygt hjemme.

Innstilling fra fylkesforeningen

Støttes

Innstilling fra sentralstyret

Forslaget ivaretas av forslag 423

Innstilling fra landsstyret

Forslaget ivaretas av forslag 423

Vedtak landsmøtet 2026

.

Forslag #181

Forslagforfatter: PF Buskerud

PF Buskerud

Forslagsstiller

Pensjonistforbundet Buskerud

Tittel

Aldersvennlige boliger

Kategori

Forslag til Handlingsprogram 2026 - 2029, Deltakelse, Bolig, Lån og tilskudd

Forslagstekst

Pensjonistforbundet må arbeide for en gunstig finansiering/støtte for de som ønsker å flytte til en aldersvennlig bolig fra sitt upraktiske hus/leilighet.

Begrunnelse

For de eldre som ønsker å flytte mer sentralt, kan differansen mellom husets/leilighetens salgspris og den nye leilighetens pris bli så stor at de ikke får lån. Andre igjen våger ikke å ta opp større lån.

Innstilling fra fylkesforeningen

Tiltres

Innstilling fra sentralstyret

Ivaretas av forslag 423

Innstilling fra landsstyret

Ivaretas av forslag 423

Vedtak landsmøtet 2026

.

Forslag #423

Forslagforfatter: Forbundet

Forbundet

Forslagsstiller

Sentralstyret

Tittel

Lån og tilskudd i Husbanken for eldre

Kategori

Forslag til Handlingsprogram 2026 - 2029, Deltakelse, Bolig, Lån og tilskudd

Forslagstekst

Husbanken må tilby tilskudd og gunstige lån til eldre som vil flytte til en aldersvennlig bolig.

Begrunnelse

Forslaget ivaretar forslag 148, 151 og 181.

Innstilling fra fylkesforeningen

Innstilling fra sentralstyret

Støttes.

Innstilling fra landsstyret

Støttes.

Vedtak landsmøtet 2026

.

Deltakelse – Bolig – Annet

Forslag #158

Forslagforfatter: PF Oslo

PF Oslo

Forslagsstiller

Pensjonistforbundet Oslo

Tittel

Boligpolitikk

Kategori

Forslag til Handlingsprogram 2026 - 2029, Deltakelse, Bolig, Annet

Forslagstekst

Nytt 3. avsnitt på side 20 under boligpolitikk;

«Pensjonistforbundet, Leieboerforeningen og eventuelle andre organisasjoner må starte et konkret samarbeid om en ny ikke-kommersiell boligsektor basert på leieprinsippet. Seniorer må kunne ha mulighet til å leie en passende bolig med en akseptabel og forutsigbar leie. En million personer bor i leiebolig i Norge og av disse er mange eldre. Det er viktig at disse har gode levevilkår.»

Begrunnelse

Leiemarkedet er en stor utfordring og Pensjonistforbundet bør samarbeide med andre som også ser at vi sammen kan utvikle en bærekraftig modell for aktuelle aldersgrupper. Det foreligger utkast til en leieboersamvirkemodell i Norge og danskenes «almene boliger» som begge er interessante.

Innstilling fra fylkesforeningen

Støttes

Innstilling fra sentralstyret

Intensjonen støttes, oversendes handlingsprogramutvalget.

Innstilling fra landsstyret

Intensjonen støttes, oversendes handlingsprogramutvalget.

Vedtak landsmøtet 2026

.

Forslag #150

Forslagforfatter: PF Oslo

PF Oslo

Forslagsstiller

Pensjonistforbundet Oslo

Tittel

Deltakelse i Plan og bygningsloven (Plb)

Kategori

Forslag til Handlingsprogram 2026 - 2029, Deltakelse, Bolig, Annet

Forslagstekst

Eldres interesser i planarbeidet må ivaretas på samme måte som barn og unge.

Etter den særskilte ordningen i plb. §3 -3.

Begrunnelse

Eldre utgjør i dag over 1 million av Norges befolkning, dette er en befolkningsgruppe i sterk vekst. «Bo trygt hjemme» reformen peker på at eldre skal bo hjemme lengst mulig. Det krever god tilrettelegging, universell utforming og planlegging både innom- og utomhus. Hvis det planlegges for disse gruppene sammen vil det gi store muligheter for samarbeide og møteplasser mellom generasjonene.

Innstilling fra fylkesforeningen

Støttes

Innstilling fra sentralstyret

Forslaget ivaretas av forslag 424

Innstilling fra landsstyret

Forslaget ivaretas av forslag 424

Vedtak landsmøtet 2026

.

Forslag #424

Forslagforfatter: Forbundet

Forbundet

Forslagsstiller

Sentralstyret

Tittel

Plan- og bygningsloven

Kategori

Forslag til Handlingsprogram 2026 - 2029, Deltakelse, Bolig, Annet

Forlagstekst

Plan- og bygningsloven §3-3 må endres slik at eldre og personer med funksjonsnedsettelse ivaretas på samme måte som barn og unge.

Begrunnelse

Forslaget ivaretar forslag 150. I plan- og bygningsloven §3-3 står det at "Kommunestyret skal sørge for å etablere en særskilt ordning for å ivareta barn og unges interesser i planleggingen". Eldre og personer med funksjonsnedsettelse er ikke nevnt på samme måte. Selv om forskriften om medvirkningsordninger § 2 pålegger kommunestyrene å involvere eldreråd, råd for personer med funksjonsnedsettelse og ungdomsråd i alle saker, kan det være behov for et bedre lovvern i plan- og bygningssaker.

Innstilling fra fylkesforeningen

Innstilling fra sentralstyret

Støttes.

Innstilling fra landsstyret

Støttes.

Vedtak landsmøtet 2026

.

Forslag #159

Forslagforfatter: PF Oslo

PF Oslo

Forslagsstiller

Pensjonistforbundet Oslo

Tittel

Forslag til uttalelse på Landsmøtet

Kategori

Forslag til Handlingsprogram 2026 - 2029, Deltakelse, Bolig, Annet

Forslagstekst

Boligpolitikk og aldersvennlige boliger

Pensjonistforbundet er, på vegne av våre medlemmer, opptatt av at seniorer skal ha en verdig alderdom. En alderstilpasset bolig og hjelp når vi trenger det er en viktig del av dette.

Markedet styrer i dag hvilke type boliger som bygges, hvor mange og til hvilken pris. De nybygde boligene er ofte så dyre at salg av nåværende bolig ikke dekker kjøpesummen. Utleiemarkedet er også overopphøyet med en husleie som mange ikke har råd til.

Det skorter på politisk vilje til å bruke boligpolitiske virkemidler som monner.

Pensjonistforbundet krever

- at det bygges flere boliger. For å få dette til må staten og kommunene bidra til å gjøre tilgjengelig billige tomter gjennom kjøp eller tomtefeste i offentlig regi. Forutsetning må være at en viss del er ikke-kommersielle boliger.
- rehabilitering av eksisterende boligmasse gjennom tilskudd og rimelige lån i Husbanken til eksempelvis innstallering av heis og energisparende tiltak. Kommunene må også øke innsatsen på oppussing av egne utleieboliger.
- Endringer i lovverket slik at utleiemarkedet kan fungere med langtidskontrakter og et oppsigelsesvern som er så sterkt at det oppleves som trygt og forutsigbart å bo i en utleiebolig.
- at det må opparbeides en ikke-kommersiell sektor som en mulighet for blant annet seniorer å kunne leie en passende bolig med en akseptabel og forutsigbar leie. Dette som et alternativ til å eie egen bolig. Dette kan organiseres og finansieres gjennom statlig utbyggingselskap og boligforeninger.

Eksempelvis «almene boliger» som i Danmark finansieres gjennom gunstige lån med løpetid på 50 år og statlige bidrag gjennom et fond. Byggeprisen og omsetningsprisen er fast. Leietakerne betaler husleie som går direkte til vedlikehold og nedbetaling i eget boligselskap. Beboerne sikres medvirkning i sine selskap.

Et annet eksempel er Leieboerforeningen i Norge sitt forslag om bygging og organisering av leieboliger i leieboersamvirker med rimelige, trygge langsiktige leieboliger med et innebygd beboerdemokrati.

Dette er mulig hvis det gis rentefradrag som i borettslagsleiligheter og feste av tomter. Husbanken kan settes i stand til å gi 50 års løpetid til lån samt et tilskudd på 20 %

Begrunnelse

Det er ikke nok aldersvennlige boliger i Norge. Dette gjelder både nye tilrettelagte boliger samt rehabilitering av eksisterende boliger. For å kunne løse dette må myndighetene tenke nytt i samarbeid med aktuelle organisasjoner.

Innstilling fra fylkesforeningen

Støttes

Innstilling fra sentralstyret

Støttes, oversendes redaksjonskomiteen.

Innstilling fra landsstyret

Støttes, oversendes redaksjonskomiteen.

Vedtak landsmøtet 2026

.

Forslag #297

Forslagforfatter: PF Østfold

PF Østfold

Forslagsstiller

PF Fredrikstad

Tittel

Rettferdig husleie

Kategori

Forslag til Handlingsprogram 2026 - 2029, Deltakelse, Bolig, Annet

Forslagstekst

Pensjonistforbundet Fredrikstad oppfordrer myndighetene til å se nærmere på ordningen med gjengs husleie og finne fram til andre ordninger som er mer rettferdige og basert på inntekten til de som må leie kommunale boliger.

Begrunnelse

Gjensidig leie i kommunale boliger er en ordning som på en skjult måte gjemmer det som er markedspris. Det slår urettferdig ut for personer som blir tildelt kommunale boliger fordi de ikke makter å etablere seg i det kommersielle markedet. Dette er personer som lever på minsteinntekter og er også ofte avhengig av kommunal sosialhjelp for å kunne greie sine utgifter.

Den gjengse leien er helt avhengig av hvor i kommunen den kommunale boligen er plassert. Ligger den i en «finere» bydel vil den gjengse leien være høyere enn hvis boligen ligger i en bydel hvor levevilkårene scorer lavere. Dette kan bety flere tusen kroner forskjell i den kommunale husleien.

Pensjonistforbundet Fredrikstad oppfordrer myndighetene til å se nærmere på ordningen med gjengs husleie og finne fram til andre ordninger som er mer rettferdige og basert på inntekten til de som må leie kommunale boliger.

Innstilling fra fylkesforeningen

Forslaget støttes.

Innstilling fra sentralstyret

Intensjonen støttes, oversendes handlingsprogramutvalget.

Kommunenes bruk av gjengs leie overfor utsatte grupper medfører dårligere økonomi for dem som er berørt, økt behov for sosialhjelp og økt behov for Husbankens bostøtte og kommunal bostøtte.

Innstilling fra landsstyret

Intensjonen støttes, oversendes handlingsprogramutvalget.

Kommunenes bruk av gjengs leie overfor utsatte grupper medfører dårligere økonomi for dem som er berørt, økt behov for sosialhjelp og økt behov for Husbankens bostøtte og kommunal bostøtte.

Vedtak landsmøtet 2026

.

Forslag #362

Forslagforfatter: PF Akershus

PF Akershus

Forslagsstiller

PF Vestby

Tittel

Bo trygt hjemme-reformen

Kategori

Forslag til Handlingsprogram 2026 - 2029, Deltakelse, Bolig, Annet

Forslagstekst

Det er avgjørende for at reformen skal lykkes, at eldre gis reell mulighet til å bo trygt i egen bolig så lenge som mulig, med trygghet, selvstendighet og god livskvalitet.

Det er avgjørende for at reformen skal lykkes, at eldre gis reell mulighet til å bo trygt i egen bolig så lenge som mulig, med trygghet, selvstendighet og god livskvalitet.

Tiltak:

Gi Pensjonistforbundene i fylkene og lokalt fakta og argumenter for å påvirke kommunene til å styrke boforholdene for eldre. Det er avgjørende å skape forståelse hos kommunene om at de vil få en gevinst ved også å påvirke innbyggerne fra 60 år.

Viktige område som kommunene bør investere i:

- **Forebyggende rådgivning på kommunenivå:** Alle kommuner bør tilby veiledning om boligtilpasning, hjelpemidler og støtteordninger. Dette forebygger ulykker og unødvendige institusjonsinnleggelse.

- o **Finansieringsordninger:** Støtte til boligtilpasning og velferdsteknologi må styrkes slik at alle får reelle muligheter til å bo hjemme.

- o **Utvikling av boformer:** Kommunene må satse på flere alternative boformer, som seniorboliger, bofellesskap og tilrettelagte omsorgsboliger, som kombinerer trygghet og sosialt fellesskap

- o **En godt utviklet hjemmetjeneste kapasitetsmessig og faglig forsvarlig**

- o **Et minimum av bruk av velferdsteknologi, herunder trygghetsalarmer med**

kommunikasjon: Det er viktig å bruke ressurser effektivt til nytte både for kommuner og brukere. God bruk av velferdsteknologi kan gi gevinst både for tjenesteyter og tjenestemottaker.

Gi Pensjonistforbundene i fylkene og lokalt fakta og argumenter for å påvirke kommunene til å styrke boforholdene for eldre. Det er avgjørende å skape forståelse hos kommunene om at de vil få en gevinst ved også å påvirke innbyggerne fra 60 år.

Viktige område som kommunene bør investere i:

- **Forebyggende rådgivning på kommunenivå:** Alle kommuner bør tilby veiledning om boligtilpasning, hjelpemidler og støtteordninger. Dette forebygger ulykker og unødvendige institusjonsinnleggelse.
- o **Finansieringsordninger:** Støtte til boligtilpasning og velferdsteknologi må styrkes slik at alle får reelle muligheter til å bo hjemme.
- o **Utvikling av boformer:** Kommunene må satse på flere alternative boformer, som seniorboliger, bofellesskap og tilrettelagte omsorgsboliger, som kombinerer trygghet og sosialt fellesskap
- o **En godt utviklet hjemmetjeneste kapasitetsmessig og faglig forsvarlig**
- o **Et minimum av bruk av velferdsteknologi, herunder trygghetsalarmer med kommunikasjon:** Det er viktig å bruke ressurser effektivt til nytte både for kommuner og brukere. God bruk av velferdsteknologi kan gi gevinst både for tjenesteyter og tjenestemottaker.

Begrunnelse

Norge står overfor en kraftig økning i antall eldre de kommende tiårene. For å møte dette behovet på en bærekraftig måte, må eldre få mulighet til å bo trygt og selvstendig i egen bolig så lenge som mulig. Dette er ikke bare et spørsmål om helse- og omsorgstjenester, men også om livskvalitet, trygghet og deltakelse i samfunnet

Innstilling fra fylkesforeningen

Tiltredes

Innstilling fra sentralstyret

Intensjonen støttes, oversendes handlingsprogramutvalget.

Innstilling fra landsstyret

Intensjonen støttes, oversendes handlingsprogramutvalget.

Vedtak landsmøtet 2026

.

Deltakelse – Digitalisering – Analoge alternativer

Forslag #271

Forslagforfatter: PF Hordaland

PF Hordaland

Forslagsstiller

Pensjonistforbundet Sund

Tittel

Digitalisering

Kategori

Forslag til Handlingsprogram 2026 - 2029, Deltakelse, Digitalisering, Analoge alternativer

Forslagstekst

Pensjonistforbundet sitt arbeidsprogram må legge til grunn at eldre sitt strev med digital teknologi ikkje er eit utdøyande problem. Det må arbeidast ut strategiar og løysingar som kan motverke utanforskap og diskriminering av eldre som ikkje lenger maktar å følgje med i den stadig raskare digitaliseringa.

Begrunnelse

I samband med statsbudsjettet 2026 vart det offentleggjort ei pressemelding om eldre i det digitale samfunnet. Meldinga fortalde at budsjettet styrka arbeidet med digital rettleiing for eldre. Digitaliserings- og forvaltningsminister Karianne Tung fortalde oss at regjeringa sitt mål er at innan 2030 skal 95 prosent av befolkninga ha grunnleggande digitale ferdigheiter. Statsbudsjettet 2026 har fem millionar kroner til satsing på frivillige opplærings- og informasjonstiltak. I praksis betyr dette kursverksemd.

Samstundes påpeikar Tilsynet for universell utforming (UUtilsynet) at når eldre i dag eldre strevar med å meistre digital teknologi, så er dette ikkje eit utdøyande problem. Når dei eldre som i dag strevar med datateknologien er borte, så går problemet ikkje i grava saman med dei. Alderdommen kjem aldri åleine, redusert læreevne rammar oss alle, rett nok med ulike styrke og i ulik alder.

Pensjonistforbundet Sund meiner som utilsynet at regjeringa sitt mål om eldre sin digital kompetanse fram mot 2030, er urealistisk ønsketenkning. Problema vil snarare auke fordi det vert fleire eldre samstundes som den teknologiske utviklinga går stadig raskare og er driven fram på heilt andre premissar enn omsynet til eldre.

Det er fåfengt å tru at all verdas kursverksemd vil kompensere for svekka læreevne i alderdommen. Vi må ikkje lenger passivt godta at dei eldre sit åleine med ansvaret. Digitaliseringa representerer gigantiske innsparingar når kunden tek over jobben for stat og kommune, bank og transportselskap og så vidare. Det burde føre til eit sterkare ansvar for dei uheldige følgjene enn det vi har sett så langt.

Utanforskap er vondt og inhumant. Difor har vi eit lovverk som skal gje oss universell tilgang fordi vi veit at utanforskap betyr einsemd og helsefarleg isolasjon.

Pensjonistforbundet Sund meiner at når eldre vert stengt ute frå eit raskt aukande digitalt samfunn, så er dette prinsipielt som å stenge rullestolbrukarar utan frå konsertsalen.

Når eldre ikkje når fram i det digitale samfunnet, er dette i realiteten utestenging og såleis krenking av intensjonane i lov om likestilling og diskriminering, par. 17. Dette synet vonar vi vil bli lagt til grunn for Pensjonistforbundet sitt vidare arbeidet mot gode løysingar, noko som krev ei langt sterkare og annleis satsing enn det statsbudsjettet for 2026 legg opp til. 5 millionar kroner til kurs og rettleiing, det er mindre enn 5 kroner på kvar av oss.

Innstilling fra fylkesforeningen

Tiltres

Innstilling fra sentralstyret

Intensjonen støttes, oversendes handlingsprogramutvalget.

Innstilling fra landsstyret

Intensjonen støttes, oversendes handlingsprogramutvalget.

Vedtak landsmøtet 2026

.

Deltakelse – Digitalisering – Opplæring

Forslag #11

Forslagforfatter: PF Nordland

PF Nordland

Forslagsstiller

Øksnes pensjonistforening

Tittel

Digital opplæring for pensjonister og eldre

Kategori

Forslag til Handlingsprogram 2026 - 2029, Deltakelse, Digitalisering, Opplæring

Forslagstekst

Digital opplæring for pensjonister og eldre med behov, må finansiere over statsbudsjettet

Begrunnelse

Dagens samfunn forutsetter digital kompetanse hos innbyggerne. Dessverre mangler dette i stor grad blant eldre i landet. Dette utgjør en betydelig diskriminering av en stor befolkningsgruppe, noe som ikke kan aksepteres.

Innstilling fra fylkesforeningen

Dette er en sak som PF har hatt oppe på agendaen i hele siste landsmøteperiode. PF Nordland fylkesstyre er enig i begrunnelsen, men viser til at det allerede finnes ordninger som støtter et slikt tiltak økonomisk. PF Nordland støtter ikke forslaget.

Innstilling fra sentralstyret

Ivaretas av forslag 438

Innstilling fra landsstyret

Ivaretas av forslag 438

Vedtak landsmøtet 2026

.

Forslag #319

Forslagforfatter: PF Østfold

PF Østfold

Forslagsstiller

PF Østfold

Tittel

Oppfølging digitale tjenester

Kategori

Forslag til Handlingsprogram 2026 - 2029, Deltakelse, Digitalisering, Opplæring

Forslagstekst

Pensjonistforbundet må fortsette arbeidet med å forplikte offentlige myndigheter og private virksomheter som benytter digitale tjenester til å lære brukerne i de digitale verktøy.

Digitalisering skal ikke gi økt utenforskap. Det må sørges for alternativ informasjon til de uten digital kunnskap/mulighet.

Begrunnelse

I dagens samfunn er det nærmest en selvfølge at den enkelte skal utføre sine banktjenester selv gjennom digitale løsninger, at all korrespondanse med forsikringssselskap skal skje elektronisk. Det offentlige har et elektronisk skjemavelde der det nærmest er et krav at innbyggerne skal benytte. Hele denne utviklingen har skjedd uten noen form for opplæring.

Dette er digital diskriminering som fører til utenforskap. Pensjonistforbundet Østfold mener at alle samfunnsaktører som har digitale løsninger, både offentlige og private, skal ha ansvar for nødvendig opplæring av brukerne. Samtidig ber vi om at informasjon og dialog med innbyggere som ikke har hatt mulighet til å følge den digitale utviklingen, skjer i verdige og trygge former.

Innstilling fra fylkesforeningen

Forslaget anbefales vedtatt

Innstilling fra sentralstyret

Ivaretas av forslag 438

Innstilling fra landsstyret

Ivaretas av forslag 438

Vedtak landsmøtet 2026

.

Forslag #438

Forslagforfatter: Forbundet

Forbundet

Forslagsstiller

Sentralstyret

Tittel

Ansvar for digital opplæring

Kategori

Forslag til Handlingsprogram 2026 - 2029, Deltakelse, Digitalisering, Opplæring

Forlagstekst

Staten har hovedansvaret for finansiere opplæring i digitale verktøy, men private tjenesteytere har også et etisk ansvar for å lære opp sine brukere.

Begrunnelse

Forslaget ivaretar forslag 11 og 319. Forslag 11 vektlegger at det er et statlig ansvar å finansiere digital opplæring. Forslag 319 mener at både offentlige og private tjenesteytere må forplikte seg til lære opp brukerne.

Innstilling fra fylkesforeningen

Innstilling fra sentralstyret

Støttes.

Begge forslag foreslår det som har vært Pensjonistforbundets politikk i senere år. Vi har både understreket myndighetenes overordnende ansvar og samarbeidet med store leverandører av private tjenester (f.eks. Telenor og Elkjøp).

Innstilling fra landsstyret

Støttes.

Begge forslag foreslår det som har vært Pensjonistforbundets politikk i senere år. Vi har både understreket myndighetenes overordnende ansvar og samarbeidet med store leverandører av private tjenester (f.eks. Telenor og Elkjøp).

Vedtak landsmøtet 2026

.

Forslag #320

Forslagforfatter: PF Buskerud

PF Buskerud

Forslagsstiller

Pensjonistforbundet Buskerud

Tittel

Digital opplæring

Kategori

Forslag til Handlingsprogram 2026 - 2029, Deltakelse, Digitalisering, Opplæring

Forslagstekst

Opplæring av eldre og uføre i nettbrett og smarttelefon må prioriteres og bli bedt spesielt med tanke på de som kan lite eller ingenting. Det vil alltid være noen som ikke mestrer det digitale og derfor må analoge alternativer tilbys uten ekstra kostnad, til de som har behov for dette.

Begrunnelse

Over 600 000 nordmenn mestrer ikke digitale verktøy godt nok. Mange av dem er eldre eller uføre. Konsekvensen kan være at de ikke får brukt viktige tjenester, går glipp av viktig informasjon, og blir ensomme og isolerte.

Alle skal kunne bruke digitale tjenester. Løsningene må bli enklere, og opplæringen bedre.

Nær 350 000 eldre og uføre er i dag forhindret fra likeverdig deltakelse, fordi de ikke behersker smarttelefon, BankID, QR-koder, apper o.l. De sliter med å utføre banktjenester, finne offentlig informasjon, bruke velferdsteknologi, bestille billetter til kollektivtrafikk og kulturtilbud, og delta på sosiale plattformer på internett. Dette fører til digitalt utenforskap.

Innstilling fra fylkesforeningen

Tiltres

Innstilling fra sentralstyret

Intensjonen støttes, oversendes handlingsprogramutvalget.

Innstilling fra landsstyret

Intensjonen støttes, oversendes handlingsprogramutvalget.

Vedtak landsmøtet 2026

.

Deltakelse – Digitalisering- Annet

Forslag #109

Forslagforfatter: PF Finnmark

PF Finnmark

Forslagsstiller

Pensjonistforbundet Båtsfjord

Tittel

Digitalt utenforskap

Kategori

Forslag til Handlingsprogram 2026 - 2029, Deltakelse, Digitalisering, Annet

Forlagstekst

Digitalt utenforskap gjør hverdagen vanskelig for mange av våre medlemmer. Pensjonistforbundet må jobbe for å etablere digitale møteplasser i lokalmiljøet (bibliotek, frivilligsentraler), etablere støttegrupper for eldre som føler seg usikre på digital teknologi. Jobbe for en kombinasjon av digitale og analoge tjenester slik at eldre ikke faller helt utenfor mens de lærer.

Begrunnelse

Digitalt utenforskap bidrar til et klaseskille mellom eldre som har støttefunksjoner i sitt nærmiljø/familie og de som står uten støtte i nærmiljø/familie.

Innstilling fra fylkesforeningen

Innstilling: støtter forslaget

Avstemming: enstemmig vedtatt

Innstilling fra sentralstyret

Intensjonen støttes, oversendes handlingsprogramutvalget.

(forslaget er dels politisk og del organisatorisk, samt inneholder en rekke premisser som ikke gjør det egnet for avstemning)

Innstilling fra landsstyret

Intensjonen støttes, oversendes handlingsprogramutvalget.

(forslaget er dels politisk og del organisatorisk, samt inneholder en rekke premisser som ikke gjør det egnet for avstemning)

Vedtak landsmøtet 2026

.

Forslag #211

Forslagforfatter: PF Møre og Romsdal

PF Møre og Romsdal

Forslagsstiller

Kristiansund Pensjonistforening

Tittel

Digital svindel

Kategori

Forslag til Handlingsprogram 2026 - 2029, Deltakelse, Digitalisering, Annet

Forlagstekst

Digital svindel foregår oftere og oftere mot de svake gruppene i Norge. Pensjonistforbundet må arbeide for å styrke vernet om digital svindel.

Begrunnelse

Svake grupper blir stadig svekket gjennom digital svindel aktivitet.

Innstilling fra fylkesforeningen

Støttes.

Innstilling fra sentralstyret

Intensjonen støttes, oversendes til handlingsprogramutvalget.

Innstilling fra landsstyret

Intensjonen støttes, oversendes til handlingsprogramutvalget.

Vedtak landsmøtet 2026

.

Forslag #235

Forslagforfatter: PF Rogaland

PF Rogaland

Forslagsstiller

Pensjonistforbundet Rogaland

Tittel

Digital opplæring

Kategori

Forslag til Handlingsprogram 2026 - 2029, Deltakelse, Digitalisering, Annet

Forslagstekst

Pensjonistforbundet krever at all digital opplæring for eldre følger prinsippene for universell utforming av digitale tjenestene

Begrunnelse

Eldre har ulike forutsetninger for å lære digitale ferdigheter. Universell utforming sikrer at opplæringen er tilgjengelig uavhengig av syn, hørsel, motorikk eller kognitiv kapasitet. Dette er avgjørende for digital inkludering og selvstendighet

Innstilling fra fylkesforeningen

Tiltredes

Innstilling fra sentralstyret

Støttes.

Innstilling fra landsstyret

Støttes.

Vedtak landsmøtet 2026

.

Forslag #244

Forslagforfatter: PF Hordaland

PF Hordaland

Forslagsstiller

Pensjonistforbundet Bømlo

Tittel

Kommunikasjon fra offentlige instanser

Kategori

Forslag til Handlingsprogram 2026 - 2029, Deltakelse, Digitalisering, Annet

Forlagstekst

Pensjonistforbundet foreslår for myndighetene å innføre lov om å stille krav til offentlige og private instanser om at dei forsikrar seg om at mottakarar har mottatt og forstått alle brev og info som vert send ut på mail.

Begrunnelse

Gjeld urettferdig behandling av eldre med omsyn til digitalisering av samfunnet. Denne omstillinga har gått altfor fort, og resulterer i at ein stor del av innbyggjarane (særleg eldre) ikkje får den informasjon dei har krav på. Me ynskjer at Pensjonistforbundet foreslår for myndighetene å innføre lov om å stille krav til offentlige og private instanser, om at dei forsikrar seg om at mottakarar har mottatt og forstått alle brev og info som vert send ut på mail. Mange har ei mailadresse, men er ikkje lenger i stand til å opne og å lese. Sidan det ikkje står i Noregs lovar at ein må vere datakunning for å bu i dette landet, må alle ha rett til å få den info dei skal ha på anna måte. Dersom mail ikkje blir opna, må helsevesen, NAV, bank, forsikringsselskap etc ha rutinar om enten rekommandert brev i posten (pga at vanlege brev tar lang tid) - eller noko så enkelt som ein telefonsamtale. Dette for å forsikre seg om at mottakar får - og forstår.

I vår kommune opplevde eit ektepar i slutten av 70-åra at huset deira brann ned sommaren 2025. Dei fleste forsikringar var i orden, men ikkje innbu. Det hadde vore forsikra gjennom mannen sin arbeidsplass, men sagt opp utan at dei visste det. Etter brannen gjekk borna gjennom gamle, uopna mailar, og fann purring, og tilslutt beskjed om sletting. Dersom forsikringsselskapet hadde send brev eller tatt ein telefon, hadde det lett blitt ordna. Dette fører til stor økonomisk belastning for dei det gjeld, og me i Pensjonistforbundet Bømlo reagerer sterkt. Me vil ikkje godta at eldre skal oppleve slike ting, enten det gjeld viktig informasjon frå lege, sjukehus, eller som i dette tilfellet, forsikring.

Me ynskjer at forbundet sentralt vil ta denne viktige saka vidare!

Innstilling fra fylkesforeningen

Tiltres

Innstilling fra sentralstyret

Støttes ikke.

Ikke praktisk mulig å følge opp, f.eks. kan ikke alle brev sendes rekommandert eller med lesebekreftelse på e-post.

Innstilling fra landsstyret

Støttes ikke.

Ikke praktisk mulig å følge opp, f.eks. kan ikke alle brev sendes rekommandert eller med lesebekreftelse på e-post.

Vedtak landsmøtet 2026

.

Deltakelse – Eldreombud

Forslag #125

Forslagforfatter: PF Nordland

PF Nordland

Forslagsstiller

Pensjonistforbundet Vestvågøy

Tittel

Om det tidligere eldreombudet

Kategori

Forslag til Handlingsprogram 2026 - 2029, Deltakelse, Eldreombud

Forslagstekst

Gjenopprette Eldreombudet

Begrunnelse

Eldreombudet ble opprettet i 2020 for å fremme eldres interesser, ivareta deres rettigheter og ha oversikt over tjenestetilbudet og levevilkårene for eldre. Da det ble nedlagt i 2023, forsvant en viktig uavhengig stemme som kunne sette søkelys på utfordringene i eldreomsorgen – en sektor som nå er under økende press.

Stadig flere kommuner havner på ROBEK-lista, noe som fører til innstramminger i kommunale tjenester. Dette rammer særlig eldre og syke, som er avhengige av et velfungerende helse- og omsorgstilbud. Det rapporteres om alvorlige brudd på helsetjenestene, og både ansatte og pårørende har varslet om uverdige forhold. Når verdigheten og omsorgen for eldre svekkes som følge av økonomiske kutt, får det store konsekvenser for enkeltindividet – både fysisk, psykisk og sosialt.

Et eldreombud vil kunne:

- Overvåke og dokumentere utviklingen i eldreomsorgen på nasjonalt nivå.
- Synliggjøre brudd på rettigheter og mangler i tjenestetilbudet.
- Fremme eldres stemme i den offentlige debatten og overfor beslutningstakere.
- Bidra til bedre samordning og kvalitet i tjenestene, i tråd med lov om kommunale helse- og omsorgstjenester og forskrift om eldreomsorg.

Med en aldrende befolkning og økende press på velferdstjenestene, er det viktigere enn noen gang å ha et uavhengig organ som kan tale eldres sak. Gjenoprettelsen av Eldreombudet er et nødvendig grep for å sikre at eldre får den verdige omsorgen de har krav på – uavhengig av kommuneøkonomi.

Innstilling fra fylkesforeningen

Dette er en sak av stor viktighet for eldre.
PF Nordland støtter forslaget.

Innstilling fra sentralstyret

Ivaretas av forslag 425

Innstilling fra landsstyret

Ivaretas av forslag 425

Vedtak landsmøtet 2026

.

Forslag #254

Forslagforfatter: PF Møre og Romsdal

PF Møre og Romsdal

Forslagsstiller

Volda Pensjonistlag

Tittel

Eldreombud.

Kategori

Forslag til Handlingsprogram 2026 - 2029, Deltakelse, Eldreombud

Forslagstekst

Gjenoppretting av stilling som eldreombud og eldreminister.

Begrunnelse

Den store gruppen av eldre i Norge har få talsmenn i det nyvalgte stortinget. Den eldste representanten er Jonas Gar Støre, 65 år

Vi trenger derfor sterke talsmenn politisk for den økende antall eldre i årene som kommer

Innstilling fra fylkesforeningen

Støttes.

Innstilling fra sentralstyret

Ivaretas av forslag 425

Innstilling fra landsstyret

Ivaretas av forslag 425

Vedtak landsmøtet 2026

.

Forslag #256

Forslagforfatter: PF Møre og Romsdal

PF Møre og Romsdal

Forslagsstiller

Stranda Pensjonistlag

Tittel

Eldreombudet.

Kategori

Forslag til Handlingsprogram 2026 - 2029, Deltakelse, Eldreombud

Forslagstekst

Forbundet må kreve at vi får tilbake eldreombudet.

Begrunnelse

Det skulle være en mulighet for dette nå. Partier både på høyre og venstresiden lovde dette i valgkampen. Og hvis de holder sine løfter, så er det flertall for dette på stortinget.

Innstilling fra fylkesforeningen

Støttes.

Innstilling fra sentralstyret

Ivaretas av forslag 425

Innstilling fra landsstyret

Ivaretas av forslag 425

Vedtak landsmøtet 2026

.

Forslag #425

Forslagforfatter: Forbundet

Forbundet

Forslagsstiller

Sentralstyret

Tittel

Eldreombud

Kategori

Forslag til Handlingsprogram 2026 - 2029, Deltakelse, Eldreombud

Forlagstekst

Det nasjonale Eldreombudet må gjenopprettes med samme mandat som tidligere. I tillegg bør det opprettes regionale eldreombud i alle fylker, slik Agder har i dag.

Begrunnelse

Forslaget ivaretar forslag 125, 254 og 256. Innføringen av Eldreombudet var en viktig seier for Pensjonistforbundet og ble vedtatt med et bredt flertall i 2020. Vi ønsker det gjenopprettet med samme brede mandat som før. I tillegg ønsker sentralstyret at det opprettes eldreombud i alle fylker, slik Agder har i dag.

Innstilling fra fylkesforeningen

Innstilling fra sentralstyret

Støttes.

Innstilling fra landsstyret

Støttes.

Vedtak landsmøtet 2026

.

Deltakelse – Eldreråd

Forslag #38

Forslagforfatter: PF Sogn og Fjordane

PF Sogn og Fjordane

Forslagsstiller

Pf Høyanger, Pf Høyanger Sørside, Pf Lavik og Vadheim pensjonistlag

Tittel

Eldreråd

Kategori

Forslag til Handlingsprogram 2026 - 2029, Deltakelse, Eldreråd

Forslagstekst

Pensjonistforbundet skal arbeide for at det vert innbygd i lovverket om eldreråd i kommunane at det skal vere ein kommunestyrerepresentant som er fast medlem i eldrerådet.

Begrunnelse

Det er mange ulike ordningar i kommunane for korleis eldreråda er samansette og vert valde. Det ville vere ein fordel om det var tydelegare retningslinjer i lovverket.

Dei nye tankane om kommunane skal bygge på samskaping vil gjere det viktigare å ha god kontakt mellom dei ulike nivåa i kommunen og innbyggjarane. Eldrerådet skal vere ein viktig bidragsytar for å fremje eldre sine rettar og vere deira stemme inn mot dei folkevalde politikarane i kommune. Ein folkevald i eldrerådet kan vere med å sikre at saker i rådet vert fylgt opp vidare i det kommunale systemet.

Innstilling fra fylkesforeningen

Støttes

Innstilling fra sentralstyret

Støttes ikke.

Selv om det enkelte ganger kan ha praktiske fordeler med en kommunestyrerepresentant i rådet, er det prinsipielt uheldig. Eldrerådsmedlemmer er ombudsmenn for eldre, ikke partipolitikere.

Innstilling fra landsstyret

Støttes ikke.

Selv om det enkelte ganger kan ha praktiske fordeler med en kommunestyrerepresentant i rådet, er det prinsipielt uheldig. Eldrerådsmedlemmer er ombudsmenn for eldre, ikke partipolitikere.

Vedtak landsmøtet 2026

.

Forslag #248

Forslagforfatter: PF Hordaland

PF Hordaland

Forslagsstiller

Pensjonistforbundet Lindås

Tittel

Krav om opplæring av eldreråd i kommunene

Kategori

Forslag til Handlingsprogram 2026 - 2029, Deltakelse, Eldreråd

Forlagstekst

I "Veileder for eldreråd" utgitt av Kommunal og distriktsdepartementet i 2023 står det følgende i Pkt 3.4 Opplæring : "Eldrerådet bør få informasjon og opplæring ...". Vi foreslår å endre første setning til : " Eldrerådet skal få informasjon og opplæring ...".

Begrunnelse

Eldre er underrepresentert i kommunestyre. Derfor er eldrerådene svært viktige for at eldres stemmer skal bli hørt. Det bør være et minimumskrav at rådet skal få informasjon og opplæring i alle kommuner. Det handler om å være trygg i rollen slik at rådet kan være gode representanter for eldrebefolkningen i sin kommune. Kommuneloven og forskriften om medvirkningsordninger inneholder ikke bestemmelser som gir rådet rett til opplæring. Hvilken opplæring rådet skal få, avgjøres dermed i den enkelte kommune.

Innstilling fra fylkesforeningen

Tiltres

Innstilling fra sentralstyret

Støttes ikke.

Veilederen må ta utgangspunkt i lov og forskrift. Kommuneloven og forskriften om medvirkningsordninger inneholder ikke bestemmelser som gir eldrerådene rett til en bestemt opplæring. Derfor må det stå "bør" og ikke "skal". Løsningen er å endre lov og forskrift.

Innstilling fra landsstyret

Støttes ikke.

Veilederen må ta utgangspunkt i lov og forskrift. Kommuneloven og forskriften om medvirkningsordninger inneholder ikke bestemmelser som gir eldrerådene rett til en bestemt opplæring. Derfor må det stå "bør" og ikke "skal". Løsningen er å endre lov og forskrift.

Vedtak landsmøtet 2026

.

Forslag #400

Forslagforfatter: Forbundet

Forbundet

Forslagsstiller

Postens Pensjonistforbund

Tittel

Opplæring av eldreråd

Kategori

Forslag til Handlingsprogram 2026 - 2029, Deltakelse, Eldreråd

Forlagstekst

Pensjonistforbundet skal utarbeide en brosjyre til bruk i opplæring av eldreråd. Brosjyren skal inneholde innspill til saker som prioriteres fra forbundet. I tillegg skal forbundet tilby seg å veilede eldrerådene som blir valgt i 2027.

Begrunnelse

I 2027 er det nytt kommunestyre- og fylkestingsvalg. I den forbindelse skal det velges nye eldreråd i kommuner og fylker. Disse rådene er et viktig organ for at de eldres stemme skal bli hørt lokalt.

Etter hvert valg legges det opp til skoloring av rådene fra forskjellige organisasjoner og det offentlige. Pensjonistforbundet med sine over 250.000 medlemmer burde spille en aktiv rolle og komme med innspill til saker og tilby eldrerådene veiledning, etter valget i 2027.

Innstilling fra fylkesforeningen

Innstilling fra sentralstyret

Støttes ikke.

Pensjonistforbundet ønsker fortsatt å støtte og veilede rådene i deres arbeid, men nøyaktig hvordan og i hvilket omfang avhenger både av øvrige opplæringstilbud, interne ressurser og ev. ekstern finansiering.

Innstilling fra landsstyret

Støttes ikke.

Pensjonistforbundet ønsker fortsatt å støtte og veilede rådene i deres arbeid, men nøyaktig hvordan og i hvilket omfang avhenger både av øvrige opplæringstilbud, interne ressurser og ev. ekstern finansiering.

Vedtak landsmøtet 2026

.

Deltakelse – Frivillighet

Forslag #199

Forslagforfatter: PF Rogaland

PF Rogaland

Forslagsstiller

Pensjonistforbundet Rogaland

Tittel

Møteplasser

Kategori

Forslag til Handlingsprogram 2026 - 2029, Deltakelse, Frivillighet

Forslagstekst

Pensjonistforbundet skal arbeide for at kommunale møteplasser stiller gratis til disposisjon for frivillige lag og organisasjoner

Begrunnelse

Frivilligheten er en bærebjelke i lokalsamfunnet. Økonomiske barrierer hindrer aktivitet og inkludering for eldre. Gratis tilgang til møtelokaler styrker fellesskap, helse, engasjement og forebygger ensomhet

Innstilling fra fylkesforeningen

Tiltredes

Innstilling fra sentralstyret

Ivaretas av forslag 426

Innstilling fra landsstyret

Ivaretas av forslag 426

Vedtak landsmøtet 2026

.

Forslag #288

Forslagforfatter: PF Hordaland

PF Hordaland

Forslagsstiller

Pensjonistforbundet Hordaland

Tittel

Kommuneøkonomi

Kategori

Forslag til Handlingsprogram 2026 - 2029, Deltakelse, Frivillighet

Forslagstekst

Landsmøtet i Pensjonistforbundet ber forbundet sentralt om å arbeide aktivt overfor statlige og kommunale myndigheter for at det i budsjetter og planlegging legges bedre til rette for frivilligheten, herunder:

- Sikre at frivillige organisasjoner, som Pensjonistforbundets lokallag, får tilgang til egnede møtelokaler.
- Fremheve frivillighetens betydning i samfunnsutviklingen og sikre rammevilkår som gjør det mulig å opprettholde aktivitet i hele landet.

Begrunnelse

Lokallagene i Pensjonistforbundet opplever tidvis utfordringer med tilgang til egnede møtelokaler rundt om i landet – både når det gjelder pris, størrelse og tilgjengelighet. Dette skaper praktiske og økonomiske problemer for lokallagene og kan svekke deres evne til å drive frivillig arbeid og aktivitet for eldre.

Frivilligheten utgjør en viktig del av samfunnets sosiale infrastruktur. For at lokallagene skal kunne utføre sitt arbeid på en god måte, er det avgjørende at de har tilgang til møtelokaler som er gratis eller tilbys til symbolsk leiepris.

Innstilling fra fylkesforeningen

Vedtatt

Innstilling fra sentralstyret

Ivaretas av forslag 426

Innstilling fra landsstyret

Ivaretas av forslag 426

Vedtak landsmøtet 2026

.

Forslag #426

Forslagforfatter: Forbundet

Forbundet

Forslagsstiller

Sentralstyret

Tittel

Møtelokaler

Kategori

Forslag til Handlingsprogram 2026 - 2029, Deltakelse, Frivillighet

Forslagstekst

Kommunene må tilby gratis lokaler til frivillige organisasjoners kurs- og møtevirksomhet, sosiale treff o.l.

Begrunnelse

Forslaget ivaretar forslag 199 og 288. Begge forslag ønsker gratis eller billig tilgang til møtelokaler. Forslag 288 har også et punkt om generelle rammevilkår for frivilligheten, som ivaretas av forslag 40 og 364.

Innstilling fra fylkesforeningen

Innstilling fra sentralstyret

Støttes.

Innstilling fra landsstyret

Støttes.

Vedtak landsmøtet 2026

.

Forslag #40

Forslagforfatter: PF Sogn og Fjordane

PF Sogn og Fjordane

Forslagsstiller

Gaular Pesjonistlag

Tittel

Krav til stat og kommune – Premiss for frivillig arbeid

Kategori

Forslag til Handlingsprogram 2026 - 2029, Deltakelse, Frivillighet

Forlagstekst

Betre vilkår for det frivillige arbeidet.

Begrunnelse

Populært seiast det at eldrebølgja ikkje finst, men at det no tvert om kjem ein eldreressurs!

Skal dei eldre framover redde mangelen på offentlege tilsette? Mange eldre går ut i pensjon med kroppar som allereie ber preg av hardt arbeid i tøffe yrker. Kva premissar legg det offentlege for at dei eldre skal kunne halde fram som frivillig etter end yrkeskarriere? Eller let det offentlege dei eldre bli den nye gruppe «utbrende frivillige»?

Viser mellom anna til Meld. St. 24 Fellesskap og meistring – Bu trygt heime. Meldinga formidlar at frivillig sektor og enkeltpersonar spiller ei sentral rolle i reforma – særleg i innsatsområdet «levande lokalsamfunn» som handlar om aktivitet, deltaking og inkluderande nærmiljø. Frivilligheit nemnast også som samarbeidspart i fleire delar av reforma, blant annet i tverrsektoriell initiativ og oppfordringar til lokale kontaktpunkt. Reforma nemner orde «frivillige» 59 gongar og «frivilligheit» 18 gongar. Det vil sei 77 gongar på 184 sider. Mest sannsynleg vil dette også gjelde for stortingsmeldingar i område for barn og unge.

Sjølvsagt skal eldre også vere frivillige, og det er dei allereie, og har alltid vore. Men frivillige kjem i alle aldrar, og i ulike epokar i livet sitt. Og dei finst i dei mange store og små organisasjonar rundt i Noreg. Men vi kjennar ikkje kvarandre, det er sjeldan vi møtast på tvers av organisasjonar. Det vert difor ikkje jobba spesielt organisert, der vi t.d. kunne avlasta kvarandre eller hjelpe kvarandre. Unødig mange vert utbrende, både ung og eldre frivillige.

Det er stor drift om dei frivillige, og ofte går dei same personar igjen, også på tvers av organisasjonane. Dersom vi på sikt skal få den frivillige innsats til å fungere slik som det leggjust opp til frå statleg hald, så må det offentlege kome på bana når det gjeld premissar for utføring av det frivillige arbeidet. Her har kommunane ei viktig rolle med å legge til rette for frivilligheit, og for å mobilisere og koordinere dei lokale ressursar. Nokre punkt kan nemnast som må og bør kome på plass:

- Felles møteplass/kontorplass der dei ulike organisasjonar kan møtast og skape samarbeid.

Gratis møteplass. Ofte går knappe prosjektmidlar frå kommunen tilbake til kommunen for å dekke husleige for møteverksemd.

- Godtgjersle: Køyning i egne bilar + Bruk av kontorrekvisita som kopimaskin, papir og kontorplass

Utstyr

Arbeidsvilkår

- Dei frivillige jobbar tidleg og seint, helgar, sommarferie, jul, påske og skuleferiar. Som oftast manglar det erstattar dersom ein seier nei.
- Opplæring og rettleiing. Eldre heimebuande kan også ha utfordringar som kan vere vanskeleg for urøynde personar å takle.
- Kommunen må vere delaktig og samarbeidspart i turnus for dei frivillige.

Pensjonistlaga må få med seg dei yngre pensjonistar dersom ein skal oppnå målet om frivillig innsats i den grad som det offentlege legg opp til i sine framtidige planar. Dette kan mellom anna gjerast med desse tiltak:

Overføring av kommunale midlar til lag og organisasjonar der også pensjonistar i stor grad deltek som t.d. Helselag, Pensjonistlag, Røde Kors og Nærmiljøråda. Økonomisk bidrag vil gjere arbeidet lettare for dei som driv det administrative i frivillige organisasjonar.

Legge til rette for felles møtearena, slik at dei frivillige frå ulike organisasjonar møter kvarandre, og i lag kan planlegge, fordele oppgåver og avlaste kvarandre. Kommunen sine tilsette er delaktig på desse møteplassar med opplæring og rettleiing.

Dei fleste eldre ser fram til pensjonisttida, og mange er slitne når dei går ut med pensjon. Ein ser fram til å få tid til sine egne heimar, hagar og barnebarn. I staden møter no dei eldre større krav til frivillig arbeid. I heile landet synast det slik at det er vanskeleg å få med dei yngre pensjonistar. Her krevst det ein kommunal innsats for å gjere det attraktiv for den «nye type» pensjonistar å vere med på laget. Korkje unge eller eldre frivillige går til eit verv der ein jobbar utan krav til turnus, ferie eller fritid, og der store delar av tida går med på å søkje midlar til å finansiere innsats.

Innstilling fra fylkesforeningen

Støttes

Innstilling fra sentralstyret

Ivaretas av forslag 439

Innstilling fra landsstyret

Ivaretas av forslag 439

Vedtak landsmøtet 2026

.

Forslag #364

Forslagforfatter: PF Akershus

PF Akershus

Forslagsstiller

PF Vestby

Tittel

Styrke frivilligheten på kommunalt nivå

Kategori

Forslag til Handlingsprogram 2026 - 2029, Deltakelse, Frivillighet

Forslagstekst

Frivilligheten er en bærebjelke i samfunnet og et viktig supplement til det offentlige.

Tiltak:

- Samfunnet må aktivt oppmuntre, invitere og legge til rette for frivillighet.
- Samarbeid mellom det offentlige og frivillige organisasjoner må styrkes, både gjennom økonomisk støtte og tilgang til lokaler og ressurser.
- Frivilligheten må anerkjennes som en likeverdig samarbeidspartner i arbeidet med helse, aktivitet og forebygging

Begrunnelse

Frivilligheten er en sentral ressurs i lokalsamfunn over hele landet. Den skaper fellesskap, bidrar til inkludering og avlaster det offentlige gjennom innsats som gir både sosiale, helsemessige og samfunnsøkonomiske gevinster. Å styrke frivilligheten er derfor avgjørende for å møte fremtidens velferdsutfordringer.

Innstilling fra fylkesforeningen

Tiltredes

Innstilling fra sentralstyret

Ivaretas av forslag 439

Innstilling fra landsstyret

Ivaretas av forslag 439

Vedtak landsmøtet 2026

.

Forslag #439

Forslagforfatter: Forbundet

Forbundet

Forslagsstiller

Sentralstyret

Tittel

Frivillig sektor

Kategori

Forslag til Handlingsprogram 2026 - 2029, Deltakelse, Frivillighet

Forlagstekst

Bedre rammebetingelser for frivillig sektor

Begrunnelse

Forslaget ivaretar forslag 40 og 364. Begge forslag trekker fram frivillighetens viktige rolle, samt peker på flere forutsetninger og rammebetingelser for at sektoren skal kunne være til mest mulig nytte. Forslagene er imidlertid fremmet på en måte som gjør at de ikke egner seg for avstemning på landsmøtet.

Innstilling fra fylkesforeningen

Innstilling fra sentralstyret

Intensjonen støttes, oversendes handlingsprogramutvalget.

Innstilling fra landsstyret

Intensjonen støttes, oversendes handlingsprogramutvalget.

Vedtak landsmøtet 2026

.

Forslag #246

Forslagforfatter: PF Hordaland

PF Hordaland

Forslagsstiller

Pensjonistforbundet i Lindås

Tittel

Frivillighet

Kategori

Forslag til Handlingsprogram 2026 - 2029, Deltakelse, Frivillighet

Forslagstekst

Frivilligheita skal vera eit godt supplement i velferdstilbodet, ikkje ei erstatning for fast tilsette og ein salderingspost i eit for stramt budsjett.

Begrunnelse

Mange organisasjonar av ulik karakter og virke deltar i frivillig arbeid i varierende grad. Dette er eit gode, ein del av dette arbeidet sørgjer for at mottakar kan få ein betre kvardag, at aktivitetar kan gjennomførast og at dugnadsånda vert halden ved like.

Det er likevel nødvendig å ta ein diskusjon omkring frivillig innsats

Me ser i dag at den offentleg betalte innsatsen er under press, særleg når dette gjeld grupper i samfunnet som treng hjelp meir enn andre. T.d. ser me at løyvingar til eldreomsorg, psykiatri, barnevern, folk med ulik funksjonsreduksjon mm vert reduserte, og at dette går ut over tilbodet til desse gruppene. Då kan frivilligheita koma inn i bilete.

Men – me må kanskje stoppa opp ved eit vesentleg spørsmål: fører deltaking i og utføring av frivillig arbeid til at talet på tilsette vert redusert, enten ved å ha strengare stillingsbudsjett, eller ikkje erstatta folk som sluttar i ein stilling? Vert frivilligheita ein kjærkomen kvilepute for det offentlege slik at dei ser at dei kan spara pengar på innsatsen frå dei frivillige?

Det inneber at me må vera observante på denne balanseegongen. Og det inneber at me som ei stemme for dei eldre i samfunnet, også skal kjempa for at det offentlege prioriterer denne gruppa. Det frivillige arbeidet skal vera eit supplement, men det skal ikkje vera utslagsgjevande for om tilbodet til eldre folk er godt og akseptabelt enten dei bur heime eller er på institusjon.

Dette er eit dilemma me ønskjer å reisa som debatt-tema på landsmøtet. Målet er å få spørsmålet opp i den offentlege debatten om kva eldreomsorga skal innehalda og, ikkje minst, kven skal sørgja for heilskaplege og gode tilbod til dei eldre framover.

Innstilling fra fylkesforeningen

Tiltres

Innstilling fra sentralstyret

Intensjonen støttes, oversendes til handlingsprogramutvalget.

Avgjørelser om hva som skal være en offentlig oppgave/ansvar og hvilke oppgaver som skal utføres av frivillige, er viktig for både pårørende og mottakerne av omsorgstjenester.

Innstilling fra landsstyret

Intensjonen støttes, oversendes til handlingsprogramutvalget.

Avgjørelser om hva som skal være en offentlig oppgave/ansvar og hvilke oppgaver som skal utføres av frivillige, er viktig for både pårørende og mottakerne av omsorgstjenester.

Vedtak landsmøtet 2026

.

Forslag #401

Forslagforfatter: Forbundet

Forbundet

Forslagsstiller

Postens Pensjonistforbund

Tittel

Kampanjeuke for å få flere pensjonister til å delta i frivillig arbeid

Kategori

Forslag til Handlingsprogram 2026 - 2029, Deltakelse, Frivillighet

Forslagstekst

Pensjonistforbundet skal tilrettelegge for en kampanjeuke for å få flere pensjonister til å delta i frivillig arbeid. Det legges spesielt vekt på å nå de som er aleneboende.

Begrunnelse

Pensjonistforbundet har søkelys på at uten pensjonistenes innsats som frivillig stopper Norge. Selv om det er en stor gruppe pensjonister som bidrar, så vet vi at det er mange friske oppgående pensjonister som ikke bidrar. Mange av disse sitter hjemme og er ensomme uten noe stort nettverk som kan stimulere de til aktivitet. Vi vet at sosial omgang med andre beriker livet og hverdagen for den enkelte. Ofte skal det lite til for å engasjere denne gruppen. De fleste har ressurser som kan være til stor nytte i lokalsamfunnet. Ved å få flere til å bli frivillig oppnår vi to ting. Mange ensomme kommer seg ut og får en bedre hverdag og vi får flere frivillige.

Innstilling fra fylkesforeningen

Innstilling fra sentralstyret

Støttes ikke.

Det er viktig å engasjere eldre i frivillig arbeid, men det er ikke nødvendigvis sikkert at en kampanjeuke er den beste måten å gjøre dette på.

Innstilling fra landsstyret

Støttes ikke.

Det er viktig å engasjere eldre i frivillig arbeid, men det er ikke nødvendigvis sikkert at en kampanjeuke er den beste måten å gjøre dette på.

Vedtak landsmøtet 2026

.

Deltakelse – Pårørende

Forslag #269

Forslagforfatter: PF Hordaland

PF Hordaland

Forslagsstiller

Pensjonistforbundet Stord

Tittel

Endring i §12-10 i Arbeidsmiljøloven

Kategori

Forslag til Handlingsprogram 2026 - 2029, Deltakelse, Pårørende

Forlagstekst

Ordlyden i Arbeidsmiljølova, Paragraf 12-10 - siste setning må endrast til: "Arbeidstaker har rett til permisjon i inntil 10 dager hvert kalenderår for å gi nødvendig omsorg til **besteforeldre**, foreldre, søsken, ektefelle, samboer eller registert partner."

Begrunnelse

Pensjonistforbundet Stord er bekymra over økonomien i Stord kommune og mange andre kommunar i Noreg. I Stord kommune skal det sparast 117 millionar i 2025 og mesteparten innan pleie og omsorgssektoren. Dette går ut over dei eldre!

Dei eldre vert etter kvart i overtal! Og fleire eldre vert svært gamle. Det vil òg sei at dei pårørande vert eldre, slik at det ofte er barnebarn som vert dei som må hjelpa. Kommunen har i tillegg ikkje nok folk til å gjera jobben, og vil nytta frivillige og familiarne meir.

Innstilling fra fylkesforeningen

Tiltres

Innstilling fra sentralstyret

Støttes.

Med økende aldring er det ikke lenger uvanlig at to generasjoner er pensjonister samtidig. Så lenge taket på maksimalt 10 dager beholdes, vil endringen neppe medføre store konsekvenser.

Innstilling fra landsstyret

Støttes.

Med økende aldring er det ikke lenger uvanlig at to generasjoner er pensjonister samtidig. Så lenge taket på maksimalt 10 dager beholdes, vil endringen neppe medføre store konsekvenser.

Vedtak landsmøtet 2026

.

Forslag #322

Forslagforfatter: PF Buskerud

PF Buskerud

Forslagsstiller

Pensjonistforbundet Buskerud

Tittel

Tiltak for pårørende

Kategori

Forslag til Handlingsprogram 2026 - 2029, Deltakelse, Pårørende

Forslagstekst

Det må jobbes for at pårørende skal få mer informasjon om sine rettigheter og at det blir innført pårørendeavtaler i alle kommuner.

Begrunnelse

Eldreomsorgen i Norge er helt avhengig av pårørende og pårørende får flere og flere oppgaver. Det gjelder for eksempel betalinger for husleie, praktisk bistand, skaffe hjelpemidler og innkjøp av klær og husholdningsartikler. Mange eldre pårørende ber ofte ikke om hjelp før de er utslitt. Mange kjenner ikke rettighetene sine, og opplever høye eller uklare forventninger.

Innstilling fra fylkesforeningen

Tiltres

Innstilling fra sentralstyret

Intensjonen støttes, oversendes handlingsprogramutvalget.

Innstilling fra landsstyret

Intensjonen støttes, oversendes handlingsprogramutvalget.

Vedtak landsmøtet 2026

.

Deltakelse – Post

Forslag #43

Forslagforfatter: PF Sogn og Fjordane

PF Sogn og Fjordane

Forslagsstiller

Pensjonistforundet Askvoll

Tittel

Postombringing

Kategori

Forslag til Handlingsprogram 2026 - 2029, Deltakelse, Post

Forlagstekst

Postombringing til alle i hele landet minst 2 ganger i uken.

Begrunnelse

Det ca 600 000 personer her i landet som ikke kan benytte seg av digital kommunikasjon. Mange eldre og funksjonshemmede vil også ha store vanskeligheter med å hente post på et sted langt unna boligen. I noen tilfeller vil det være nødvendig å få sendt ut informasjon og meldinger til alle innbyggerne i landet. Sårbare grupper, feks eldre og funksjonshemmede, som kanskje heller ikke er digitale, vil miste viktig informasjon. Dette vil svekke beredskapen i Norge.

Innstilling fra fylkesforeningen

Støttes

Innstilling fra sentralstyret

Ivaretas av forslag 427

Innstilling fra landsstyret

Ivaretas av forslag 427

Vedtak landsmøtet 2026

.

Forslag #239

Forslagforfatter: PF Møre og Romsdal

PF Møre og Romsdal

Forslagsstiller

Tomrefjord Pensjonistlag

Tittel

Postombæring

Kategori

Forslag til Handlingsprogram 2026 - 2029, Deltakelse, Post

Forlagstekst

Postomberinga må fortsette som før.

Begrunnelse

Det er ikkje alle bygdelag som har butikk, og det er som oftast dårleg tilbud når det gjeld offentleg transport. Mange heimebuande er heller ikkje i god nok fysisk form til å bruke slik transport, og dette betyr at i slike bygder vil eldre/uføre innbyggjarar ikkje kunne motta post/posttenester ved eiga hjelp.

Innstilling fra fylkesforeningen

Støttes.

Innstilling fra sentralstyret

Ivaretas av forslag 427

Innstilling fra landsstyret

Ivaretas av forslag 427

Vedtak landsmøtet 2026

.

Forslag #427

Forslagforfatter: Forbundet

Forbundet

Forslagsstiller

Sentralstyret

Tittel

Postombæring

Kategori

Forslag til Handlingsprogram 2026 - 2029, Deltakelse, Post

Forlagstekst

Brevpost må fortsatt leveres til egen postkasse annenhver hverdag.

Begrunnelse

Forslaget ivaretar forslag 43 og 239. Post leveres i dag (høsten 2025) i egen postkasse annenhver hverdag. Regjeringen har planer om å redusere leveringen til kun en dag i uka. Antakelig vedtas det av Stortinget våren 2026. Sentralstyret mener postombæring er viktig for mange eldre og personer med funksjonsnedsettelse, og en vesentlig del av totalberedskapen i Norge.

Innstilling fra fylkesforeningen

Innstilling fra sentralstyret

Støttes.

Innstilling fra landsstyret

Støttes.

Vedtak landsmøtet 2026

.

Forslag #126

Forslagforfatter: PF Nordland

PF Nordland

Forslagsstiller

Pensjonistforbundet Vestvågøy

Tittel

Digitale postkasser

Kategori

Forslag til Handlingsprogram 2026 - 2029, Deltakelse, Post

Forlagstekst

Uheldige følger av digitalisering

Begrunnelse

I dag mottar innbyggere digital post fra det offentlige gjennom en rekke ulike plattformer, som Altinn, Digipost, e-Boks, Helsenorge, Visma Post og flere. Hver av disse krever egen registrering, egne passord og ofte tilknytning til en e-postadresse for varsling. Dette fragmenterte systemet skaper forvirring, frustrasjon og i mange tilfeller tap av viktig informasjon.

Mange har opplevd at viktig post har blitt liggende uoppdaget i en digital postkasse de ikke visste de hadde, eller at varsler har druknet i mengden av e-poster. Det er heller ikke uvanlig at brev fra helsevesenet havner i feil digital kanal, noe som kan få alvorlige konsekvenser for den enkelte. Dette er ikke bare et problem for eldre eller digitalt uvante brukere – det gjelder store deler av befolkningen. Mylderet av digitale løsninger og krav til passord og innlogging gir mange en følelse av avmakt. Det er ikke nok å ha en e-postadresse – man må også vite hvordan man bruker den, og hvilke tjenester som er knyttet til den.

Derfor bør det offentlige:

- Samordne digitale posttjenester slik at innbyggerne får all offentlig post på ett sted.
- Sikre tydelige og pålitelige varsler om ny post, med mulighet for tilpasning (SMS, e-post, app).
- Tilby enklere innlogging, for eksempel med BankID uten behov for å huske flere passord.
- Gi bedre støtte og opplæring til dem som sliter med digital kommunikasjon.

Digitalisering skal gjøre hverdagen enklere – ikke vanskeligere. Når viktige meldinger ikke når frem, svekkes tilliten til det offentlige og rettssikkerheten til innbyggerne. En forenkling av systemet vil styrke både tilgjengelighet, trygghet og likebehandling.

Innstilling fra fylkesforeningen

Dette er en sak av stor viktighet for eldre . PF Nordland støtter forslaget.

Avtalen om bruk av digital postkasse, må jevnlig bekreftes av brukeren om digital postkasse skal fortsatt brukes. Det bør være en mulighet at man på en enkel måte kan gjøre om valget, slik at man kan gå bort fra digital post til papirpost dersom alder eller andre forhold tilsier det.

Innstilling fra sentralstyret

Intensjonen støttes, oversendes handlingsprogramutvalget.

Innstilling fra landsstyret

Intensjonen støttes, oversendes handlingsprogramutvalget.

Vedtak landsmøtet 2026

.

Deltakelse – Tilgjengelighet

Forslag #7

Forslagforfatter: PF Hordaland

PF Hordaland

Forslagsstiller

Pensjonistforbundet Øystese

Tittel

Brukarvennleg emballasje

Kategori

Forslag til Handlingsprogram 2026 - 2029, Deltakelse, Tilgjengelighet

Forslagstekst

Enklare måtar å åpne ulike emballasje, så som korkar, lokk på glass, mjølkekartongar, juicekartongar, brusflasker, påleggspakningar i plast og mykje meir

Begrunnelse

No når me skal bu heime lengre, må me få hjelp av industrien til å få betre måtar å åpne ulike ting. Det finst ulike hjelpemiddel, men dessverre så får ikkje alle (spesielt dei med dårlege hender) til å bruka desse. Me ber om at Pensjonistforbundet oppfordrar ulike produsentar av ulike pakningar til å tenkja ny utforming for å gjera ting enklare og opne.

Innstilling fra fylkesforeningen

Tiltres

Innstilling fra sentralstyret

Ivaretas av forslag 440

Innstilling fra landsstyret

Ivaretas av forslag 440

Vedtak landsmøtet 2026

.

Forslag #16

Forslagforfatter: PF Oppland

PF Oppland

Forslagsstiller

Pensjonistforbundet Brandbu

Tittel

Datomerking av varer.

Kategori

Forslag til Handlingsprogram 2026 - 2029, Deltakelse, Tilgjengelighet

Forslagstekst

Datomerking av varer i butikk må bli mer synlig/tydeligere.

Begrunnelse

Datomerkingen er i dag nesten usynlig på enkelte varer. Den må bedres.

Innstilling fra fylkesforeningen

Støttes.

Innstilling fra sentralstyret

Ivaretas av forslag 440

Innstilling fra landsstyret

Ivaretas av forslag 440

Vedtak landsmøtet 2026

.

Forslag #440

Forslagforfatter: Forbundet

Forbundet

Forslagsstiller

Sentralstyret

Tittel

Tilgjengelighet på varer og tjenester

Kategori

Forslag til Handlingsprogram 2026 - 2029, Deltakelse, Tilgjengelighet

Forlagstekst

Varer og tjenester må være universelt utformet.

Begrunnelse

Forslaget ivaretar forslag 7 og 16. Begge forslag viser til at dårlig tilgjengelighet på noen utvalgte varer for mennesker med sansetap og nedsatt førlighet. Sentralstyret ønsker å løfte dette perspektivet til å omfatte tilgjengeligheten for alle varer og tjenester. Med stadig flere eldre, blir det stadig viktigere at varer er universelt utformet og tilgjengelige for alle.

Innstilling fra fylkesforeningen

Innstilling fra sentralstyret

Oversendes handlingsprogramutvalget.

Innstilling fra landsstyret

Oversendes handlingsprogramutvalget.

Vedtak landsmøtet 2026

.

Forslag #247

Forslagforfatter: PF Møre og Romsdal

Forslagsstiller

Pensjonistforbundet Gjemnes

Tittel

Teksting av TV program

Kategori

Forslag til Handlingsprogram 2026 - 2029, Deltakelse, Tilgjengelighet

Forlagstekst

Alle TV program skal tekstes

Begrunnelse

Pensjonistforbundet Gjemnes ønsker at alle TV-programmer skal tekstes for å sikre tilgjengelighet og inkludering for hørselshemmede. Mange eldre og personer med nedsatt hørsel har vansker med å oppfatte hva som blir sagt i TV-sendinger, særlig når det benyttes sterke dialekter, lav tale eller bakgrunnsstøy. Dette gjør det utfordrende å følge med på innholdet, og fører til at viktige nyheter, informasjon og underholdning går tapt for en stor del av befolkningen.

Teksting er et enkelt og effektivt virkemiddel for å gjøre TV mer tilgjengelig for alle, uavhengig av hørsel. Det styrker også universell utforming og bidrar til likestilling ved at alle får samme mulighet til å delta i samfunns- og kulturlivet. I tillegg vil teksting være til nytte for mange, ikke bare hørselshemmede – for eksempel språklige minoriteter og seere i støyende omgivelser.

Vi ber derfor om at det innføres krav om teksting på alle programmer – både direktesendte og forhåndsinnspilte – slik at ingen ekskluderes fra TV-tilbudet. Dette er et viktig skritt mot et mer inkluderende og tilgjengelig medielandskap.

Innstilling fra fylkesforeningen

Støttes.

Innstilling fra sentralstyret

Intensjonen støttes, oversendes handlingsprogramutvalget. Flere kanaler og distributører tilbyr teksting av programmer, også for direktesendinger. Og kringkastingsforskriften §§ 2A 1-3 har krav om teksting av alle programmer på NRK og store kommersielle fjernsynskanaler. Mye kan tyde på at mange ikke er kjent med hvordan de tar tekstingen i bruk på egen TV. Men i følge Hørselforbundet (HLF) er det også en utfordring at flere kanaler ikke følger forskriften.

Innstilling fra landsstyret

Intensjonen støttes, oversendes handlingsprogramutvalget. Flere kanaler og distributører tilbyr teksting av programmer, også for direktesendinger. Og kringkastingsforskriften §§ 2A 1-3 har krav om teksting av alle programmer på NRK og store kommersielle fjernsynskanaler. Mye kan tyde på at mange ikke er kjent med hvordan de tar tekstingen i bruk på egen TV. Men ifølge Hørselforbundet (HLF) er det også en utfordring at flere kanaler ikke følger forskriften.

Vedtak landsmøtet 2026

.

Deltakelse – Transport – Pasientreiser

Forslag #203

Forslagforfatter: PF Rogaland

PF Rogaland

Forslagsstiller

Pensjonistforbundet Rogaland

Tittel

Pasientreiser

Kategori

Forslag til Handlingsprogram 2026 - 2029, Deltakelse, Transport, Pasientreiser

Forlagstekst

Forbedring av pasientreiseordningen

Begrunnelse

På nyhetene kan vi lese mange saker om pasienter/personer som gjerne må vente i flere timer på sykehus etter undersøkelser/prøver. Hvordan kan dette skje i vår tid? Pasientreiser har fungert i mange år og har vært til stor hjelp for mange, men til å være en løsning i moderne tid er den langt ifra god nok. Teknologien har kommet såpass langt at å effektivisere denne tjenesten bør være mulig, og prioriteres i 2026. En løsning hvor det er enkelt å kartlegge tid og sted for pasienter, og de som driver tjenesten. Slik at alle kan få et like godt tilbud, enten de bor i by eller bygd. Hele poenget er at pasienten må være trygg for at han/hun kommer til behandling til rett tid, og blir kjørt hjem igjen etterpå. I dag er ikke dette alltid tilfelle. I tillegg til at tjenesten må forbedres, må den utføres på en verdig måte. Om tjenesten blir gitt av private eller offentlige taxitjenester. Kanskje det gir vei til en ny yrkesgruppe? Menneskene som bruker reisene er ofte eldre og personer med helseutfordringer, så service og respekt er viktige egenskaper for dem som skal utføre jobben.

Innstilling fra fylkesforeningen

Tiltredes

Innstilling fra sentralstyret

Ivaretas av forslag 441

Innstilling fra landsstyret

Ivaretas av forslag 441

Vedtak landsmøtet 2026

.

Forslag #283

Forslagforfatter: PF Hordaland

PF Hordaland

Forslagsstiller

Pensjonistforbundet Hordaland

Tittel

Pasientreiser

Kategori

Forslag til Handlingsprogram 2026 - 2029, Deltakelse, Transport, Pasientreiser

Forslagstekst

Landsmøtet i Pensjonistforbundet krever at:

Avtalen mellom Pasientreiser og drosjenæringen må tas opp til ny vurdering. Målet må være å sikre at alle pasienter får dekket transportbehovet til og fra helsehjelp, enten det gjelder behandling ved lege eller sykehus.

Begrunnelse

Det må innføres en enklere og mer automatisk ordning der pasientens rett til transport dekkes uten at det kreves utfylling av egne skjemaer eller unødvendig byråkrati. Dette vil være spesielt viktig for eldre og personer med redusert funksjonsevne, som i dag kan oppleve ordningen som tungvint og lite tilgjengelig.

Pensjonistforbundet Hordaland mener at transport til nødvendig helsehjelp er en grunnleggende del av helsetilbudet, og at systemet må tilpasses brukernes behov – ikke omvendt.

Innstilling fra fylkesforeningen

Vedtatt

Innstilling fra sentralstyret

Forslaget ivaretas av forslag 441

Innstilling fra landsstyret

Forslaget ivaretas av forslag 441

Vedtak landsmøtet 2026

.

Forslag #441

Forslagforfatter: Forbundet

Forbundet

Forslagsstiller

Sentralstyret

Tittel

Pasientreiser

Kategori

Forslag til Handlingsprogram 2026 - 2029, Deltakelse, Transport, Pasientreiser

Forlagstekst

Pasientreiseordningen må forbedres

Begrunnelse

Forslaget ivaretar forslag 203 og 283. Begge forslag ønsker en generell forbedring av pasientreiseordningen, men de er ikke formulert slik at de egner seg for avstemning på landsmøtet.

Innstilling fra fylkesforeningen

Innstilling fra sentralstyret

Oversendes handlingsprogramutvalget.

Innstilling fra landsstyret

Oversendes handlingsprogramutvalget.

Vedtak landsmøtet 2026

.

Deltakelse – Transport – TT

Forslag #183

Forslagforfatter: PF Buskerud

PF Buskerud

Forslagsstiller

Pensjonistforbundet Buskerud

Tittel

Kollektivtilbud og TT ordning

Kategori

Forslag til Handlingsprogram 2026 - 2029, Deltakelse, Transport, TT

Forslagstekst

Et godt tilrettelagt kollektivtilbud og en raus TT-ordning

Begrunnelse

Transportmulighet er nødvendig for å delta i forskjellige aktiviteter og vanlig sosial omgang, det vil si å delta aktivt i samfunnet rundt seg. Transport er nødvendig for å handle inn annet enn dagligvarer. TT-ordningen må ikke være så snau at den så vidt rekker til et møte med slektninger/venner og et møte i din interesseforening (LHL, hørselslag etc.) i halvåret. Målet er å legge liv til årene, ikke år til livet.

Innstilling fra fylkesforeningen

tiltres

Innstilling fra sentralstyret

Ivaretas av forslag 442

Innstilling fra landsstyret

Ivaretas av forslag 442

Vedtak landsmøtet 2026

.

Forslag #250

Forslagforfatter: PF Hordaland

PF Hordaland

Forslagsstiller

Pensjonistforbundet Nordbygda

Tittel

TT-kort

Kategori

Forslag til Handlingsprogram 2026 - 2029, Deltakelse, Transport, TT

Forlagstekst

Ordninga med TT-kort må gjennomgåast for å forbetra retningslinjene for tildeling, og for at stønadskvotane blir justert opp til dagens kostnadsnivå.

Begrunnelse

I søknadskjema og rettleiinga finn vi blant anna: «Transportordninga er eit ikkje lovfesta tilbod til personar. TT-ordninga er eit tilbod til innbyggjarar som på grunn av varig sjukdom eller nedsett funksjonsevne ikkje kan nytta den ordinære kollektive rutetilbodet. Transportordninga skal dekkja fritidsreiser. Søkjar må ha sjukdom eller nedsett funksjonsevne som i hovedregel varer minst i to år. Manglande rutetilbod vert ikkje vektlagt».

I dag er det ordninga: «Bu trygt heime» som er gjeldande. Både i bygd og by veit vi at det er mange som ikkje bur slik at dei kan gjera seg nytte av kollektiv transport. Einsemd er ein meir framtrekande folkesjukdom vi får å stri med framover. Ære vere frivilligheita og alt den/dei stiller opp med, men den dekkar ikkje alt, difor må det offentlege meir på bana når vi skal bu lenger heime i eigen heim, og når behovet for transport er der.

Dagens reglar er rigide når det blant anna står at manglande rutetilbod vert ikkje vektlagt ved tildeling av TT-kort. Ikkje alle har sertifikat, og fleire eldre får førarkortet inndrege.

I gjeldande handlingsprogram finn vi TT-kortet nevnt to plasser.

- I kapittel 3: Aktivitet og deltakelse, side 19 under «Aktivitetsplanlegging og transport».: «Det må være et raust tilbod om tilrettelagt transport (TT-kort), samt et tilrettelagt tilbod om henting/levering fra eget hjem for de som har behov for det».
- Under kapittel 4. «Helse og omsorg» side 28 under «Pasientreiser» finn vi: «Enkelte bruker derfor TT-kortet til pasientreiser».

Det er all grunn til å gå grundig gjennom heile ordninga med TT-kort slik den er i dag.

Forslag nr 91 side 131 på landsmøtet i 2023 til nytt handlingsprogram hadde mykje av dette i seg.

Innstilling fra fylkesforeningen

Tiltres

Innstilling fra sentralstyret

Ivaretas av forslag 442

Innstilling fra landsstyret

Ivaretas av forslag 442

Vedtak landsmøtet 2026

.

Forslag #285

Forslagforfatter: PF Hordaland

PF Hordaland

Forslagsstiller

Pensjonistforbundet Hordaland

Tittel

Transportordninger for eldre og uføre

Kategori

Forslag til Handlingsprogram 2026 - 2029, Deltakelse, Transport, TT

Forlagstekst

Vi krever bedre kommunale transportordninger for eldre og uføre - gjennom sentralt politisk vedtak i en nasjonal plan for disse gruppene, jf. «Bo trygt hjemme» reformen.

Begrunnelse

Ensomhet er en av vår tids største utfordringer for at vi skal ha et godt liv. Stadig mer fokus, og krav, til at vi skal bo lengre hjemme bidrar til at flere blir hindret fra sosial kontakt.

Mange eldre og uføre kjører bil, men med alder og sykdom blir flere og flere fratatt mulighetene for å reise når de selv vil. I store deler av landet er den kollektive transporten svært begrenset. For mange som bor i mer gråskgrendte strøk er det kun skolebuss morgen og ettermiddag, og som følger skoleruten.

Kommunene har ulik praksis for å tilrettelegge for transportordninger. Med svak økonomi for fylkene og kommunene blir gode transporttilbud for hjemmeboende ikke prioritert. Dette fremmer sosial utenforskap og bidrar ikke til å nå FNs bærekraftsmål.

Etter vår oppfatning er det heller ikke tilstrekkelig at det overlates til den enkelte kommune, eller fylke, å sikre gode transportordninger. Disse ordningene, som ikke er lovpålagte oppgaver, blir salderingsposter i budsjettene.

Det er Stortinget som har vedtatt at alle skal bo lengst mulig hjemme. Da må også Stortinget ta ansvar for å vedta at dette kan følges opp.

Det må derfor utarbeides, og vedtas, en bindende plan for fylkene og kommunene, som sikrer en mulighet for å opprettholde sosiale kontakter, uansett hvor en bor.

For personer som er avhengig av TT-transport, må ordningen styrkes, og det må tas hensyn til den enkeltes aktivitet. Mange som er avhengig av TT-transport er også engasjert i lags- og organisasjonsarbeid og vil ha utvidet behov for transport for å delta på møter i organisasjonenes styre og råd.

En nasjonal transportplan må se på alle muligheter, som eksempelvis bestillingstransport, økt frekvens med kollektivtransport osv. Ordningene må være tilrettelagt slik at en ikke er avhengig av å benytte digitale tjenester for å få gjennomført reisene.

Innstilling fra fylkesforeningen

Vedtatt

Innstilling fra sentralstyret

Ivaretas av forslag 442

Innstilling fra landsstyret

Ivaretas av forslag 442

Vedtak landsmøtet 2026

.

Forslag #442

Forslagforfatter: Forbundet

Forbundet

Forslagsstiller

Sentralstyret

Tittel

TT-transport

Kategori

Forslag til Handlingsprogram 2026 - 2029, Deltakelse, Transport, TT

Forlagstekst

TT-ordningen må forbedres

Begrunnelse

Forslaget ivaretar forslag 183, 250 og 285. Forslagene peker på flere svakheter og forbedringspunkter for TT-ordningen. Sentralstyret er enige i dem, men forslagene er formulert slik at de ikke egner seg for avstemning på landsmøtet.

Innstilling fra fylkesforeningen

Innstilling fra sentralstyret

Oversendes handlingsprogramutvalget

Innstilling fra landsstyret

Oversendes handlingsprogramutvalget.

Vedtak landsmøtet 2026

.

Deltakelse – Transport – Annet

Forslag #108

Forslagforfatter: PF Finnmark

PF Finnmark

Forslagsstiller

Alta

Tittel

Honnørbilletter

Kategori

Forslag til Handlingsprogram 2026 - 2029, Deltakelse, Transport, Annet

Forslagstekst

Tatt opp på møte 28.08.25: Vi ønsker honnørbilletter på fly.

Begrunnelse

Fordi vi bor i utkant Norge og er avhengige av fly.

Innstilling fra fylkesforeningen

Innstilling: støtter forslaget

Avstemming: enstemmig vedtatt med tilføyelse: «Vi har allerede FOT-ruter med honnør, men det må gjelde alle flyruter.»

Innstilling fra sentralstyret

Støttes ikke.

For flyruter som ikke er anbudsruiter (FOT-ruter), har ikke myndighetene anledning til å pålegge flyselskapene å ha honnørrabatt. Derfor er det kun Widerøe som har dette.

Innstilling fra landsstyret

Støttes ikke.

For flyruter som ikke er anbudsruiter (FOT-ruter), har ikke myndighetene anledning til å pålegge flyselskapene å ha honnørrabatt. Derfor er det kun Widerøe som har dette.

Vedtak landsmøtet 2026

.

Forslag #166

Forslagforfatter: PF Vestfold

PF Vestfold

Forslagsstiller

Pensjonistforbundet Andebu

Tittel

VEDR. TRANSPORTORDNING FOR FUNKSJONSHEMMEDE.

Kategori

Forslag til Handlingsprogram 2026 - 2029, Deltakelse, Transport, Annet

Forlagstekst

En person avhengig av rullestol og ikke kan bruke offentlig transport, får kr. 19.000 i tilskudd pr. halvår fra Tønsberg kommune. En person som er avhengig av krykker kontra rullestol og ønsker transport får kr. 2.200 i tilskudd pr. halvår fra Sandefjord kommune. Hvorfor er forskjellen mellom rullestolbruker og den som bruker krykker så stor, også i forhold til kommunene når begge har diagnosen CP. Forskjellen mellom rullestolbruker og annen type funksjonshemming må utjevnes.

Begrunnelse

Personen med nevnte handicap bor ikke sentralt og er avhengig av transport med taxi. Tilskuddet til transport må økes for de som bor usentralt i forhold til de som bor sentralt, f.eks ved behov for helsehjelp.

Innstilling fra fylkesforeningen

Titres ikke. Begrunnelse fra fylkesstyret: -Slike støtteordninger er en lokalpolitisk sak som bør tas i eldrerådene.

Innstilling fra sentralstyret

Støttes ikke. Det er en utfordring at ulike støtteordninger kommunene imellom kan medføre ulikt tjenestenivå for brukere med tilnærmet like behov. Men forslaget er ikke formulert slik at det egner seg for avstemning på landsmøtet.

Innstilling fra landsstyret

Støttes ikke. Det er en utfordring at ulike støtteordninger kommunene imellom kan medføre ulikt tjenestenivå for brukere med tilnærmet like behov. Men forslaget er ikke formulert slik at det egner seg for avstemning på landsmøtet.

Vedtak landsmøtet 2026

.

Forslag #249

Forslagforfatter: PF Møre og Romsdal

PF Møre og Romsdal

Forslagsstiller

Pensjonistforbundet Gjemnes

Tittel

HC-bevis

Kategori

Forslag til Handlingsprogram 2026 - 2029, Deltakelse, Transport, Annet

Forlagstekst

Søknadsprosessen for å søke om HC- bevis bør forenkles.

Begrunnelse

Eldre søkere med varig funksjonsnedsettelse blir i de aller fleste tilfeller ikke friskere med tiden. Kravet om å innhente ny helseattest ved hver fornyelse oppleves derfor som unødvendig, ressurskrevende og belastende både for den enkelte og for helsetjenesten. For personer med klart dokumentert og varig nedsatt funksjonsevne bør det være tilstrekkelig med en forenklet fornyelsesprosess uten krav om ny legeerklæring. Dette vil bidra til å redusere unødig byråkrati, spare helseressurser og gjøre hverdagen enklere for en sårbar gruppe.

Innstilling fra fylkesforeningen

Støttes.

Innstilling fra sentralstyret

Støttes ikke.

I henhold til forskrift om parkeringstillatelse for forflytningshemmede §4, gis HC-kort for en periode på opptil 5 år, med minimumsvarighet på 2 år. Veilederen til forskriften understreker at "Selv ved varig forflytningshemming kan livssituasjonen og parkeringsbehov endres slik at det bør foretas ny vurdering.". Samme veileder viser også til at HC-kort er et "særskilt gode til en begrenset gruppe" og presiserer at "det er ikke en generell rett for alle forflytningshemmede å få innvilget slik tillatelse". Sentralstyret har forståelse for forslaget, men mener dagens regelverk er et akseptabelt kompromiss.

Innstilling fra landsstyret

Støttes ikke (med samme begrunnelse som sentralstyret).

Vedtak landsmøtet 2026

.

Forslag #333

Forslagforfatter: PF Telemark

PF Telemark

Forslagsstiller

Fylkesstyret i Telemark

Tittel

El-sparkesykler

Kategori

Forslag til Handlingsprogram 2026 - 2029, Deltakelse, Transport, Annet

Forslagstekst

El-sparkesykler bør forbys på fortau. De skal kun være på sykkelstier, eller der hvor det er naturlig for «kjøretøy» å ferdes. De kan evt. også ferdes der hvor gangveier er delt i to, en del for gående og en del for syklende.

Begrunnelse

El-sparkesykler på fortau gir utfordringer for de gående. Særlig «skummelt» for den godt voksne generasjonen. I Sverige og Danmark er det forbudt å bruke el-sparkesykler på fortau.

I Norge skal små elektriske kjøretøy ved bruk følge reglene for sykler. Som en sykkel kan de småelektriske kjøretøyene brukes på fortau og gangareal. Når det er gående på fortauet skal småelektriske kjøretøy og sykler brukes tilnærmet i gangfart. De skal ikke kunne oppnå høyere hastighet enn 20 km/.

I Danmark er el-sparkesykler henvist til sykkelveier, og er forbudt på fortau og gangveier. Det samme gjelder Finland. Finnene har innført en aldersgrense på 18 år.

I Sverige skal en el-sparkesykkel regnes som sykkel hvis den har en motor på maks 250 W, er for én person, har en maksfart på 20 km/t, og har godkjent utstyr (bremser, lys, ringeklokke). Da kjøres den på sykkelveier eller vei (ikke fortau), krever hjelm kun for de under 15 år, og har ingen forsikringsplikt. Er el-sparkesykkelen kraftigere enn dette, regnes den som en moped, krever mopedforsikring, førerbevis, og alle må bruke hjelm.

Innstilling fra fylkesforeningen

Støtter

Innstilling fra sentralstyret

Støttes. Det er forbudt å kjøre fortere enn 6 km/t på fortau når man passerer andre, men mange overholder ikke forbudet. Det medfører større risiko for gående, særlig for eldre og personer med funksjonsnedsettelse.

Innstilling fra landsstyret

Støttes. Det er forbudt å kjøre fortere enn 6 km/t på fortau når man passerer andre, men mange overholder ikke forbudet. Det medfører større risiko for gående, særlig for eldre og personer med funksjonsnedsettelse.

Vedtak landsmøtet 2026

.